

Østre Landsret
Præsidenten

Den 10/09-2009
J.nr. 40A-ØL-44-09
Init: cr

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Ved e-mail af 28. august 2009 har Forbrugerstyrelsen anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene).

I den anledning skal jeg meddele, at jeg er bekendt med den udtalelse, som præsidenten for Vestre Landsret i dag har afgivet, og at jeg i det hele kan henholde mig denne.

Dette svar sendes efter anmodning elektronisk til fs@fs.dk og tma@fs.dk.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to be "Bent Carlsen", written over a horizontal line.

Bent Carlsen

Vestre Landsret
Præsidenten

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

J.nr. 40A-VL-41-09
Den 10/09-2009

Ved e-mail af 28. august 2009 har Forbrugerstyrelsen anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene).

I den anledning skal jeg først bemærke, at det er et politisk spørgsmål, som landsretten ikke udtaler sig om, hvorvidt der på dette område skal indføres en særlig ordning med dækning af udgifter ved behandling af sager ved domstolene.

Den foreslåede ordning må imidlertid ses i sammenhæng med retsplejelovens regler om fri proces, og der kan på forskellige punkter være anledning til også i lovforslaget at tydeliggøre samspillet mellem de to regelsæt.

Den tid, som landsretten har haft til behandling af høringssagen, har ikke tilladt en udtømmende analyse af ligheder og forskelle mellem den foreslåede særlige ordning og retsplejelovens regler om fri proces eller af samspillet mellem de to regelsæt. Jeg vedhæfter imidlertid et notat, som er udarbejdet af en af landsrettens dommere, og som nærmere omtaler nogle af de justeringer, som der kunne være anledning til at overveje.

Dette svar sendes efter anmodning elektronisk til fs@fs.dk og tma@fs.dk.

Med venlig hilsen

Bjarne Christensen

Notits om Forbrugerstyrelsens høring om forslag til ændring af lov om forbrugerklager

Lovforslaget, der er fremsat af økonomi- og erhvervsministeren, drejer sig om dækning af forbrugeres udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene. Forslaget har sammenhæng med lov nr. 517 af 12. juni 2009 om tvangsfuldbyrdelse af visse klageafgørelser og forlig indgået under klagebehandling. Denne lov træder i kraft den 1. januar 2010, og det er meningen, at de foreslåede bestemmelser skal træde i kraft samtidig.

1.

Hovedindholdet af lovforslaget er, at en forbruger, som har fået helt eller delvis medhold i en klagesag mod en erhvervsdrivende, kan få sine rimelige udgifter i forbindelse med en retssag mod den erhvervsdrivende dækket af Forbrugerstyrelsen, hvis den erhvervsdrivende ikke efterlever afgørelsen eller forliget. Hvis en forbruger får omkostningsdækning efter de foreslåede regler, kan forbrugeren ikke få fri proces efter retsplejelovens regler.

2.

De nedenstående bemærkninger tager navnlig sigte på at belyse ligheder og forskelle til retsplejelovens ordning om fri proces og samspillet mellem de to regelsæt. Bemærkningerne tilsigter ikke at udgøre en udtømmende analyse heraf.

Ad forslaget til § 4 d:

1. Der skal ifølge § 4, stk. 2, være tale om en retssag på grundlag af klagenævnets afgørelse (eller et forlig indgået i forbindelse med klagebehandlingen). Ifølge bemærkningerne omfatter ordningen også udgifter til en sag anlagt af den erhvervsdrivende mod forbrugeren til ændring af afgørelsen.

Ved bevilling til fri proces tager retten, henholdsvis Civilstyrelsen/Procesbevillingsnævnet stilling til, hvilke(n) påstand(e), bevillingen omfatter. Det fremgår ikke af lovforslaget, hvilken omkostningsdækning, der vil blive tale om, hvis retssagen (eventuelt på modpartens foranledning) omfatter krav eller dele af krav, som klagesagen ikke har taget stilling til. Det må vel formodes, at en sådan situation vil indgå i Forbrugerstyrelsens overvejelser af, hvad der er "rimelige udgifter", jf. nedenfor. Det fremgår dog af bemærkningerne, at der ikke er omkostningsdækning, hvis forbrugeren vil anlægge sag med et krav, der går ud over, hvad forbrugeren har fået medhold i ved klagenævnet. Sammenholdt med bestemmelsen i § 4 f om, at

forbrugeren ikke kan på fri proces, hvis han/hun får dækket sine udgifter efter § 4 d, vil der i denne forbindelse kunne opstå uhensigtsmæssige ”huller” i omkostningsdækningen, således at forbrugeren kan være dårligere stillet end ved fri proces.

2. Omkostningsdækningen sker efter ansøgning, jf. § 4d, stk. 2. Ifølge § 4d, stk. 4, kan ministeren fastsætte nærmere regler om fremgangsmåden ved ansøgning.

Det fremgår af bemærkningerne, at det vil blive fastsat, at ansøgningen skal indgives forud for sagsanlægget. Det kan dog næppe gælde, når forbrugeren bliver sagsøgt. Der vil ifølge bemærkningerne blive tale om et forhåndstilsagn, men således at styrelsen først ved sagens afslutning vil tage endelig stilling til dækningen.

3. Der skal ikke beskikkes en advokat, og retten skal ikke fastsætte advokatens salær.

Det fremgår af bemærkningerne, at man er opmærksom på, at der overvejes forskellige modeller for at sikre, at forbrugeren ikke risikerer at skulle dække en større difference mellem advokatens salær og hvad der kan dækkes som rimelige omkostninger. Ved fri proces sikrer restplejelovens § 334, stk. 5, at en sådan difference ikke opstår.

4. Omkostningsdækningen omfatter ifølge § 4d, stk. 2, også en eventuel ankesag, hvis forbrugeren har fået helt eller delvis medhold i 1. instans. Denne bestemmelse korresponderer med retsplejelovens § 331, stk. 4.

Denne bestemmelse fortolkes af domstolene således, at der under anken er fri proces til at nedlægge den samme påstand, som fri proces bevillingen omfatter, selv om der kun er givet delvis medhold i 1. instans. Det fremgår ikke af forslaget eller forarbejderne, om det samme skal gælde omkostningsdækningen.

5. Der gives ifølge § 4d, stk. 3, nr. 1, ikke omkostningsdækning, hvis forbrugers krav ikke står i rimeligt forhold til omkostningerne ved at indbringe sagen for domstolene, med mindre sagen har videregående eller principiel betydning.

Bestemmelsen, som ifølge bemærkningerne forudsættes alene at blive anvendt undtagelsesvis, må formodes at korrespondere med retsplejelovens § 328, stk. 2, nr. 3 og 4, hvorefter sagsgenstandens størrelse og størrelsen af de forventede omkostninger indgår som et moment i

afgørelsen af, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces. Vurderingen må vel forventes at skulle foretages af Forbrugerstyrelsen i forbindelse med afgørelsen af, om der kan gives forhåndstilsagn om omkostningsdækning, jf. ovenfor under pkt. 1.2.

6. Der gives ifølge § 4d, stk. 3, nr. 2, ikke omkostningsdækning, hvis det må anses for åbenbart, at forbrugeren ikke vil kunne få medhold ved domstolene.

Bestemmelsen korresponderer med retsplejelovens § 328, stk. 2, nr. 3, hvorefter udsigten til medhold indgår som et (efter fri proces myndighedernes praksis væsentligt) moment i, om ansøgeren har rimelig grund til at føre proces. Umiddelbart kunne det formodes, at bestemmelsen vil få mindre betydning, idet forbrugeren jo har fået medhold i klagesagen – i forarbejderne nævnes, at et nævn kan have ændret praksis efter afgørelsen i klagesagen. Lidt polemisk kan det vel anføres, at en sådan praksisændring ikke nødvendigvis vil vinde genklang hos domstolene, at fri proces myndighederne efter deres praksis er meget tilbøjelige til at give fri proces, når et klagenævn har givet ansøgeren medhold, og at forbrugeren vel med rette kan føre sig ladt i stikken ved afslag på omkostningsdækning i en sådan situation.

7. Omkostningsdækning er ikke afhængig af, at klageren opfylder de økonomiske betingelser for fri proces. På dette punkt er ordningen således mere favorabel for klageren end fri proces ordningen.

Ad § 4 e:

1. Dækningen omfatter retsafgift, rimelige udgifter til advokatbistand, andre rimelige udgifter i forbindelse med retssagen, eventuel selvrisiko ved retshjælpsforsikring samt sagsomkostninger til modparten fastsat af retten. Ministeren kan ifølge stk. 2 fastsætte nærmere regler om omfanget af dækningen.

Det fremgår af bemærkningerne, at styrelsen ved afgørelsen af, hvilke omkostninger, der er rimelige, vil anvende de principper for omkostningsdækning, domstolene vil følge. Der henvises i øvrigt til bemærkningerne ovenfor under § 4, d under pkt. 3.

2. Omkostningsdækningen omfatter ikke udgifter til tvangsfuldbyrdelse af dommen.

I modsætning hertil omfatter fri proces efter retsplejelovens § 331, stk. 3, 1. pkt. også udgifter til tvangsfuldbyrdelse. På dette punkt er omkostningsdækning således mindre omfattende. Det fremgår af bemærkningerne, at begrænsningen skyldes, at der ikke ses at være anledning til det, blandt andet forbrugers krav til selve fagedbehandlingen ikke generelt skal stilles bedre end alle andre krav, som tvangsfuldbyrdes. Meningen med af denne betragtning forekommer ikke ganske klar.

Ad § 4f:

1. Den foreslåede bestemmelse er formuleret således: ” En forbruger, der får sine udgifter dækket efter § 4d, kan ikke få fri proces efter retsplejelovens kapitel 31”

Bestemmelsen bør, hvis ordningen gennemføres, nok (tillige) fremgå af retsplejelovens kapitel 31. Desuden bør retsplejelovens § 327, stk. 1, nr. 3, litra d, om rettens kompetence til at give fri proces i tilsvarende situationer, som lovændringen skal omfatte, formentlig ophæves eller ændres. Efter den foreslåede bestemmelses ordlyd er forbrugeren – selv om fri proces skal være subsidiær i forhold til omkostningsdækning – ikke afskåret fra at søge fri proces samtidig med eller i stedet for en ansøgning om omkostningsdækning. Der er som nævnt en del forskelle, både i adgangen til omkostningsdækning i forhold til muligheden for fri proces og på hvilke omkostninger, der dækkes. Eksistensen af de to ordninger ved siden af hinanden kan derfor dels give anledning til ”shopping” mellem de to systemer og dels medføre urimelige resultater i de situationer, en forbruger opfylder betingelserne for at være dækket af begge ordninger. Dette stemmer dårligt med intentionen med omkostningsdækningen, idet det fremgår af bemærkningerne, at formålet er at gøre det så let for forbrugeren som muligt, således at forbrugeren i udgangspunktet kun skal søge bistand ét sted. Det kan også anføres, at det må anses for uheldigt, at der i nogle sager skal anvendes administrative ressourcer til samme sag i to systemer.

Ad § 4g

1. Dækningen omfatter ikke udgifter dækket af en retshjælpsforsikring.

På dette punkt korresponderer ordningen til dels med fri proces, jf. retsplejelovens § 325, stk. 1 og § 335. Ifølge retsplejelovens § 325, stk. 1 er retshjælpsforsikringsdækning dog til hinder for

bevilling efter retsplejelovens § 327 og § 328, hvorimod forslaget § 4g vel må formodes at skulle påses i forbindelse med den endelig afgørelse af, hvilke omkostninger Forbrugerstyrelsen vil dække.

Ad § 4h

1. Forbrugerstyrelsen afgørelser om omkostningsdækning kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

På dette punkt korresponderer ordningen ikke med fri proces, jf. at afgørelser truffet af Civilstyrelsen i 1. instans kan påklages til Procesbevillingsnævnet, jf. retsplejelovens § 327, stk. 5. Endvidere kan rettens afgørelse om, hvilke afgørelser der dækkes af den fri proces, kæres efter retsplejelovens regler herom. I bemærkningerne er bestemmelsen begrundet med, at der ikke ses at være behov for klageadgang, da der er tale om en klageretlig vurdering, som Forbrugerstyrelsen besidder den nødvendige kompetence til at foretage. Det forekommer ikke indlysende, at denne begrundelse er tilstrækkelig til en fravigelse af det sædvanligt gældende 2-instansprincip.

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Store Kongensgade 1-3
1264 København K
Tlf. +45 70 10 33 22
Fax +45 7010 4455
post@domstolsstyrelsen.dk
CVR nr. 21-65-95-09
EAN-nr.5798000161184

J. nr. 2009-4102-0015-4
Sagsbeh. Mette Kjølby Olesen
Mail mko@domstolsstyrelsen.dk

21. august 2009

Høringssvar vedr. udkast til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Forbrugerstyrelsen har ved brev af 17. juli 2009 anmodet om eventuelle bemærkninger til et udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager.

Lovforslaget, der fremsættes i forlængelse af vedtagelsen af forslag nr. L 175 (FT 2008-09) til lov om ændring af lov om forbrugerklager (Tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser m.v.), indebærer blandt andet, at en forbruger, der har fået medhold i en sag ved Forbrugerklagenævnet mv., vil kunne få dækket rimelige udgifter ved en evt. retssag mod den pågældende erhvervsdrivende, uanset om forbrugeren i øvrigt opfylder betingelserne for at få fri proces. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der ikke kan ske dækning af omkostninger i forbindelse med tvangsfuldbyrdelse.

Som nævnt i Domstolsstyrelsen høringssvar af 24. februar 2009 vedrørende førnævnte lovforslag må denne lov og det nu fremsendte lovforslag, såfremt det vedtages, forventes at medføre en stigning i antallet af fogsager. Det må navnlig forventes, at forbrugere, der har brug for fogsrettens bistand til at få tvangsfuldbyrdet et krav, i langt højere grad vil have behov for vejledning fra fogsretten end erhvervsdrivende, der sædvanligvis er repræsenteret ved advokat.

Det nærværende udkast til lovforslag må derudover forventes at medføre en mindre stigning i antallet af småsager og civile sager ved domstolene.

Samlet set vil lovforslaget derfor medføre en merbelastning af domstolene.

Med venlig hilsen

Niels Juhl

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

KRONPRINSESSEGADE 28
1306 KØBENHAVN K
TLF. 33 96 97 98
FAX 33 36 97 50

DATO: 21. august 2009
J.NR.: 04-014302-09-0936
REF.: rmm-hfe

Høring over lov om ændring af lov om forbrugerklager (dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

Ved e-mail af 17. juli 2009 har Forbrugerstyrelsen anmodet om Advokatrådets bemærkninger til ovennævnte lovforslag. Forslaget har været forelagt Advokatrådet, som i den anledning skal bemærke følgende:

Forslaget bør ses i sammenhæng med de øvrige retshjælpsordninger

Med forslaget indføres reelt en slags fri procesordning for enhver forbruger, der har fået medhold i et af de godkendte klagenævn, uanset om forbrugeren har rimelig grund til at føre proces, og uanset om forbrugeren selv har økonomisk mulighed for at gennemføre en retssag.

Der er således tale om et enkeltstående forslag, der på dele af forbrugerområdet etablerer en særlig fri procesordning.

Advokatrådet finder det positivt, at staten iværksætter initiativer, der kan styrke borgernes adgang til domstolene. Advokatrådet er således enig i, at der kan være grund til at se på, om der er områder, hvor der er behov for at staten forbedrer sine retshjælpsordninger. Advokatrådet finder imidlertid, at dette bør ske efter en samlet og sammenhængende vurdering af behovet for retshjælp.

Det fremlagte forslag har efter Advokatrådets opfattelse karakter af knopskydning på området for retshjælp.

Advokatrådet har i sit Retssikkerhedsprogram fra april 2009 blandt andet stillet forslag om, at der snarest nedsættes en bredt sammensat Retshjælpskommission, som skal have til opgave at analysere og vurdere de eksisterende retshjælpsordningers form og indhold med udgangspunkt i, at borgere – og måske tillige visse grupper af

erhvervsdrivende – i et moderne retssamfund skal sikres ikke blot formel, men også reel adgang til bistand og uafhængig og kvalificeret rådgivning.

En sådan kommission vil langt bedre end isolerede forslag kunne sikre, at retshjælp ydes ud fra saglige hensyn til den enkeltes økonomiske formåen og sagernes betydning, frem for, som foreslået her, at styrke retshjælp til forbrugere på de områder, som mere eller mindre tilfældigt, i forvejen giver mulighed for klagesagsbehandling. Advokatrådet finder således, at der frem for en sådan arbitrær indsats er behov for en sammenhængende og behovsdokumenteret strategi på retshjælpsområdet. Med det fremsatte forslag vil der kunne ydes retshjælp til en forbruger, der er utilfreds med kvaliteten af et par sko, mens der som udgangspunkt ikke ydes retshjælp til personer, der ønsker at indbringe et afslag på hjælpemidler på socialområdet tilsvarende retshjælp.

Behovet for en samlet vurdering illustreres i øvrigt af, at der med forslaget sikres forbrugeren økonomisk støtte til at opnå dom over den erhvervsdrivende. Derimod fremgår det af forslaget, at der ikke kan ske dækning af omkostningerne ved en tvangsfuldbyrdelse af dommen i fogedretten. Vedtages forslaget, vil retsstillingen derfor være sådan, at personer, der i øvrigt har en indtægt, der kunne gøre det muligt selv at afholde udgifterne til en retssag, kan opnå støtte, mens økonomisk svagtstillede personer, der har fået byrettens ord for, at de har krav på betaling af et beløb, som den dømte herefter ignorerer eksistensen af, ikke kan opnå tilskud til inddrivelsen.

Behovet for en samlet vurdering af retshjælpsinitiativerne illustreres også af, at lovforslaget ikke indeholder en tilstrækkelig præcis regulering af samspillet med den øvrige regulering af reglerne om fri proces, retshjælpsforsikring mv.

Det fremgår af lovforslaget, at hensigten er, at der ikke skal søges fri proces i tilfælde, hvor lovforslaget kan finde anvendelse. Lovforslaget indeholder imidlertid ikke en tilstrækkelig præcis angivelse af, hvorvidt ordningen hos Forbrugerstyrelsen skal udtømmes, før der søges om fri proces. Der er således ikke taget stilling til, om en forbruger kan søge både Forbrugerstyrelsen og Civilstyrelsen om fri proces, idet § 4f blot siger, at der ikke kan meddeles fri proces, hvis der er ydet støtte efter det fremsatte forslag. Udover tvivl om, hvem der er rette myndighed, indebærer det blandt andet, at der vil kunne tænkes tilfælde, hvor Civilstyrelsen meddeler afslag med henvisning til, at der ikke er rimelig udsigt til medhold, hvorefter Forbrugerstyrelsen yder støtte, fordi det ikke må anses for åbenbart, at sagen ikke kan vindes. Endvidere er afgrænsningen relevant, fordi det fremgår af bemærkningerne, at der i bekendtgørelsesform vil blive fastsat en tidsfrist for at søge Forbrugerstyrelsen om støtte. Det fremgår ikke, om fri proces vil blive afskåret, hvis denne frist ikke overholdes. Fristen angives i øvrigt at ville skulle beregnes fra det tidspunkt, hvor den pågældende nævnsafgørelse blev truffet. Advokatrådet skal hertil bemærke, at det relevante tidspunkt synes at være det tidspunkt, hvor forbrugeren blev gjort bekendt med, at den erhvervsdrivende har meddelt, at en afgørelse fra nævnet ikke anerkendes.

Det fremgår heller ikke direkte af ordlyden af de foreslåede betingelser, at det er en betingelse, at en eventuel retshjælpsforsikring er udnyttet, ligesom det ikke nærmere er reguleret, hvordan samspillet mellem de foreslåede regler og reglerne i bekendtgørelse om offentlig retshjælp ved advokat tænkes praktiseret.

Behovet for lovforslaget er ukendt

Der er ingen oplysninger i lovforslaget om, hvor mange sager, der forventes ydet støtte til. Der er heller ingen oplysninger om, hvor ofte det forekommer, at nævnskendelser ikke efterleves. Der er heller ingen oplysninger om, i hvor mange tilfælde, indbragte nævnsager stadfæstes. Lovforslaget er i det hele baseret på det udgangspunkt, at når nævnet har "dømt" den erhvervsdrivende, vil denne afgørelse blive stadfæstet i byretten. Det er der intet talmateriale i lovforslaget, der understøtter. Dette er et fundamentalt spørgsmål.

Da nævnsbehandlingen adskiller sig fra en hovedforhandling på en række områder, herunder ikke mindst adgangen til bevisførelse under vidneansvar mv., er der ingen sikkerhed for, at det grundlag, en nævnsafgørelse er baseret på, er det samme, som det grundlag en domstol baserer sine afgørelser på. Det udgangspunkt, lovforslaget er baseret på er udokumenteret, og formentlig i en række tilfælde urigtigt. Forslaget vil kunne være med til at understøtte ubegrundede sagsanlæg mod erhvervsdrivende fra forbrugere. Endvidere er forslaget med til at bibringe befolkningen det fejlagtige indtryk, at afgørelser fra de godkendte klagenævn indholdsmæssigt, kvalitetsmæssigt og retssikkerhedsmæssigt er sammenlignelige med afgørelser fra domstolene.

Advokatrådet savner endvidere oplysninger om, hvor mange af de sager, der omfattes af lovforslaget, der allerede i dag vil kunne føres gennem de eksisterende ordninger (fri proces eller forsikringsretshjælp – og i et vist omfang småsagsprocessen). Mens der er redegjort for udgifterne til at yde støtte, herunder udgifterne til administration i Forbrugerstyrelsen, er der således ikke redegjort for, om der forventes en besparelse på udgifterne til fri proces.

Behovet for lovforslaget kan derfor ikke bedømmes. Advokatrådet skal derfor anbefale, at der tilvejebringes et mere sikkert talmateriale, der kan understøtte, at der er et behov for – og merværdi af – lovforslaget.

Lovforslagets anvendelsesområde er vidtgående

Advokatrådet finder, at det må give anledning til principielle betænkeligheder, at staten stiller økonomiske ressourcer til rådighed for den ene part i en retssag, medmindre parten ikke selv har økonomisk mulighed for at varetage sine interesser.

Advokatrådet finder det således betænkeligt, hvis staten præsumptivt tager stilling til fordel for den ene part i et søgsmål. Lovforslaget er i realiteten baseret på en sådan stillingtagen, idet staten lægger til grund, at forbrugeren må have et krav, når et kla-

genævn har udtalt dette – uanset, at kravet som nævnt ikke er fastslået under iagttagelse af fundamentale retsplejemæssige principper.

Hvis staten, som foreslået her, stiller sig bag den ene part i en konkret sag, som staten ingen selvstændig, konkret interesse har i, forrykkes princippet om equality of arms, hvilket må give anledning til principielle betænkeligheder, og hvilket vel også bør give anledning til at overveje, om den erhvervsdrivende, hvis denne efterfølgende frifindes, bør have krav på fuld omkostningsdækning, herunder for klagenævnsbehandlingen, svarende til de hidtidige regler om omkostningsdækning i skattesager.

Advokatrådet er desuden betænkelig ved, at lovforslagets anvendelsesområde ikke er begrænset til de sager, hvor den erhvervsdrivende blot ignorerer en nævnskendelse. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det er hensigten også at kunne meddele økonomisk støtte i tilfælde, hvor retssagen er *anlagt* af den erhvervsdrivende. Ordningen er således ikke begrænset til de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende meddeler, at en nævnskendelse ikke vil blive efterlevet. Advokatrådet skal hertil bemærke, at dette anvendelsesområde ikke tilstrækkeligt klart fremgår af den foreslåede lovtekst og rådet henstiller, at det i givet fald præciseres i selve lovens tekst.

Advokatrådet skal imidlertid samtidig bemærke, at der er tale om et vidtgående forslag. Den erhvervsdrivende vil muligvis under sagen for klagenævnet have støttet sig på synspunkter, der ville kræve en egentlig bevisførelse, der ikke kan foregå ved nævnet (f.eks. vidneafhøring under strafansvar, syn og skøn etc.), og som er grundlaget for den erhvervsdrivendes indbringelse af sagen for domstolene. Advokatrådet finder ikke, at de hensyn, der ligger bag ønsket om at støtte en forbruger i de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende meddeler, at en kendelse vil blive ignoreret, er sammenfaldende med de tilfælde, hvor en erhvervsdrivende meddeler, at han som følge af uenighed med nævnet aktivt søger at få sit standpunkt i sagen gennemført ved en domstol. I sidstnævnte tilfælde er der tale om en tvist mellem to borgere, som staten ikke bør tage parti i, medmindre det sker for at sikre, at en part har reel økonomisk mulighed for at varetage sine interesser, hvilket i dag er reguleret i reglerne om retshjælp.

Forslaget strider mod det udgangspunkt, som retsplejen i øvrigt er baseret på, og som regeringens sagkyndige udvalg, Retsplejerådet har lagt til grund for indretningen af retsplejen, nemlig at der i et vist omfang bør påhvile parter (bortset fra de, der af økonomiske grunde har ret til fri proces), en vis standpunktsrisiko.

I Retsplejerådets betænkning 1436 om reform af den civile retspleje III udtaler Retsplejerådet blandt andet:

”Retsplejerådet foreslår, at udgangspunktet fortsat skal være, at den tabende part i en dispositiv sag på objektive grundlag skal erstatte den vindende part dennes sagsomkostninger.

...

I formueretlige tvister er reglen først og fremmest begrundet i de materielle obligationsretlige regler om standpunktsrisiko.

...

Retsplejerådet finder, at den praksis, som efter det oplyste findes i Sverige, er for vidtgående. For dansk rets vedkommende foreslår Retsplejerådet således et mindre vidtgående ansvar.

For at udgifter skal dækkes som sagsomkostninger på objektivi grundlag, må det for det første kræves, at udgiften har været nødvendig til sagens forsvarlige førelse. Unødvendige omkostninger dækkes ikke, men målestokken bør ligesom efter de gældende regler være, hvad der på tidspunktet for udgiftens afholdelse fornuftigvis kunne anses for nødvendigt, og ikke hvad der efterfølgende kan konstateres rent faktisk at have været absolut nødvendigt for at vinde sagen. I vurderingen indgår også, om udgifterne står i rimeligt forhold til det, sagen angår."

Det er Advokatrådets opfattelse, at man ved at yde støtte til den ene part fjerner dette udgangspunkt i alle forbrugersager, hvor der foreligger en nævnsafgørelse. Selv i de tilfælde, hvor det under en retssag måtte vise sig, at hele grundlaget for nævnsafgørelsen er forkert, f.eks. fordi forbrugeren har givet nævnet urigtige eller vildledende oplysninger under sagsbehandlingen for nævnet, vil forbrugeren efter forslaget kunne opnå økonomisk støtte. Der er således ikke regler i lovforslaget om, at forbrugeren kan pålægges at betale omkostningerne ved sagen, hvis retten frikender den erhvervsdrivende.

Forslagets forhold til advokatreguleringen

Efter ordlyden af det fremsatte lovforslag skal der ikke foretages en vurdering af, om der i den pågældende sag er behov for advokatbistand. Såfremt sagen ikke skønnes åbenbart uegnet eller af minimal betydning, vil der således efter ordlyden blive meddelt retshjælp efter loven.

Det fremgår imidlertid af bemærkningerne pkt. 3.1, at "Lovforslaget indebærer ikke, at Forbrugerstyrelsen påtager sig at føre sagerne for forbrugerne i de tilfælde, hvor (advokat)bistand vurderes at være nødvendig". Det er med denne formulering usikkert, om lovforslaget skal forstås sådan, at Forbrugerstyrelsen i sin tilskudspraksis selvstændigt vil vurdere, om en sag, der i øvrigt skønnes at burde føres, ikke kræver advokatbistand.

Advokatrådet skal hertil bemærke, at Forbrugerstyrelsen så vidt ses vil have særdeles dårlige forudsætninger for at anlægge en sådan vurdering, og at en sådan praksis i

øvrigt vil føre til, at ordningen konkret vil være væsentlig mindre attraktiv end fri proces ordningen for de personer, der opfylder de økonomiske betingelser herfor.

For så vidt angår honoreringen af advokaten, fremgår det af lovforslagets tekst, at den økonomiske støtte skal dække "rimelige udgifter" ved sagen. I bemærkningerne pkt. 3.1 er der nærmere redegjort for, hvilke udgifter til advokatbistand, dette tænkes at omfatte. Hensigten er at anvende et honoreringssystem, der svarer til det system, der anvendes i fri processager, og hvor udgangspunktet tages i de takster for omkostningsdækning, der er udstedt af landsretspræsidenterne.

Advokatrådet skal hertil bemærke, at landsretspræsidenternes vejledende takster ikke har til formål at fastsætte takster for *honoreringen* af advokater. Taksterne er tiltænkt at danne vejledende udgangspunkt for, hvor meget den tabende part skal betale til den vindende part til hjælp til dækning af advokatomkostninger, men taksterne er baseret på, at også den vindende part bærer en standpunktsrisiko, jf. ovenfor og dermed ikke får dækket de faktiske omkostninger i forbindelse med sagen. På området med fri proces har Justitsministeriet antaget en række advokater, der gennem beskikkelsesordningen er forpligtet til at stå til rådighed i straffesager, og sager, hvor der meddeles fri proces. Dette system garanterer borgeren, at der altid kan findes en advokat, der er villig til at påtage sig sagen, og retten kan om nødvendigt udmelde en beskikket advokat til at tage sagen. Det er endvidere retten, der fastlægger advokatens salær i sagen, og denne salærfastsættelse kan adskille sig fra det omkostningsløb, taberen skal betale til vinderen.

Efter lovforslaget vil det ikke være retten, der fastsætter advokatens salær, men retten vil have fastsat, hvad vinderen skal betale til taberen. I de tilfælde, hvor advokaten repræsenterer vinderen i sagen, vil rettens omkostningsfastsættelse formentlig blive lagt til grund ved Forbrugerstyrelsens honorarfastsættelse, hvilket i sig selv kan være problematisk.

I de tilfælde, hvor advokaten repræsenterer taberen i sagen, er rettens omkostningsfastsættelse imidlertid helt uændelig som grundlag for afregning af advokaten, idet retten i disse tilfælde alene forholder sig til, hvad *modparten* skal have tilkendt til dækning af sine advokatudgifter. I en række tilfælde vælger retten at nedsætte eller ophæve sagens omkostninger, og i disse tilfælde vil afgørelsen derfor ikke være retvisende. I disse tilfælde vil det være Forbrugerstyrelsen, der vil skulle fastsætte advokatens salær. Forbrugerstyrelsen vil imidlertid have særdeles vanskeligt ved at vurdere størrelsen af et rimeligt salær. Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at Forbrugerstyrelsen for tiden overvejer, hvordan der kan etableres en administrerbar honoreringsordning. Lovforslaget synes her at lægge op til, at det er Forbrugerstyrelsen, der skal fastsætte advokatens salær. Dette er en fravigelse af den almindelige regulering i retsplejeloven, hvorefter en klient, der ikke mener, at det af advokaten fastsatte salær er rimeligt, har mulighed for at indbringe dette for Advokatnævnet. Klienter, der ikke finder et advokatsalær rimeligt, kan selvsagt undlade at betale dette, med den konsekvens, at advokaten om nødvendigt må stævne klienten med krav

om betaling – nøjagtig som alle andre erhvervsdrivende, men i så fald vil sagen normalt blive henvist til Advokatnævnet. Det er uklart, om denne systematik fraviges med lovforslaget.

Som nævnt fremgår det af forslaget, at Forbrugerstyrelsen fortsat overvejer forskellige honoreringsmodeller for advokater. Advokatrådet skal opfordre til, at advokaternes organisationer inddrages i denne overvejelse, ligesom Advokatrådet finder grund til særligt at fremhæve, at ordninger med maksimumpriser eller faste takster, som anført i forslagets bemærkninger, rejser spørgsmål om forholdet til konkurrencereglerne. Det fremgår desuden af lovforslagets bemærkninger, at der overvejes en model, hvor forbrugeren alene opnår tilskud op til et vist beløb, og derfor selv må betale forskellen mellem tilskudsbeløbet og advokatens faktiske salær. Såfremt en sådan ordning gennemføres, er det afgørende, at forholdet til fri proccsreglerne afklares, idet personer, der ville kunne have fået fri proces i så fald stilles ringere ved forslaget end efter retsplejelovens regler om fri proces, der ikke indebærer egenbetaling.

Kompetencen til at træffe afgørelse efter lovforslaget

Med lovforslaget tillægges Forbrugerstyrelsen beføjelser, der synes at kunne bringe styrelsen i en dobbeltrolle. Styrelsen varetager den sekretariatsmæssige betjening af Forbrugerklagenævnet, ligesom styrelsen er aktiv i beskyttelsen af forbrugers rettigheder. Samtidig vil styrelsen med forslaget skulle træffe afgørelse om, hvorvidt der konkret skal ydes tilskud til at gennemføre en retssag, herunder, om en sag er principiel, og om det må anses for åbenbart, at en sag ikke kan vindes (§ 4d, stk. 3).

Beføjelserne til at træffe disse afgørelser, bør efter Advokatrådets opfattelse ikke ligge i Forbrugerstyrelsen. Advokatrådet skal i den forbindelse endvidere påpege, at en væsentlig del af de økonomiske ressourcer, der er afsat til at gennemføre forslaget, skal anvendes på administration i Forbrugerstyrelsen, herunder formentlig blandt andet til at ansætte og vedligeholde de faglige kvalifikationer, der er nødvendige for at varetage administrationen af de foreslåede regler. Advokatrådet skal opfordre til, at man, såfremt man i øvrigt ønsker at gennemføre den foreslåede støtteordning, henlægger kompetencen til at træffe afgørelser i disse sager til f.eks. Civilstyrelsen og Procesbevillingsnævnet, der træffer afgørelse efter reglerne om fri proces, og som allerede besidder den nødvendige faglige ekspertise til at behandle sådanne sager.

Under hensyn til forslagets vidtgående retsplejemæssige konsekvenser har Advokatrådet fremsendt en kopi af høringsvaret til Justitsministeriet.

Med venlig hilsen

Søren Jensen

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

H.C. Andersens Boulevard 45
1553 København V

Telefon 33 43 70 00
mail@danskeadvokater.dk
www.danskeadvokater.dk

18. august 2009

Vedr.: Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene).

1. Baggrund

Ved lov nr. 517 af 12. juni 2009 om ændring af lov om forbrugerklager, som træder i kraft den 1. januar 2010, blev der indført regler, der gør det muligt under visse betingelser at tvangsfuldbyrde en afgørelse truffet af Forbrugerklagenævnet m.v. i forhold til den erhvervsdrivende.

Loven indebærer, at et klage- eller ankenævn fremover skal forkynde en afgørelse for den erhvervsdrivende, hvis forbrugeren får helt eller delvist medhold. Hvis den erhvervsdrivende *ikke* ønsker at være bundet af afgørelsen, skal den pågældende skriftligt meddele det til nævnet inden for en frist på 30 dage fra forkyndelsen. Forholder den erhvervsdrivende sig passivt, vil afgørelsen efter udløbet af fristen kunne tvangsfuldbyrdes. Forbrugeren har herefter mulighed for at gå til fogedretten og få inddrevet det beløb, som den erhvervsdrivende skal betale i henhold til afgørelsen.

Hvis den erhvervsdrivende derimod inden for fristen skriftligt meddeler nævnet, at man ikke ønsker at være bundet af afgørelsen, er det op til forbrugeren at indbringe sagen for domstolene.

I de almindelige bemærkninger til L 175 af 26. marts 2009 (pkt. 1.2.) er det anført, at regeringen finder, at der som supplement til ordningen om adgang til tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser bør etableres en ordning, der yderligere styrker forbrugerens muligheder for bistand i forbindelse med en retssag.

Endvidere fremgår det, at regeringen på den baggrund vil foreslå en ordning, der indebærer, at Forbrugerstyrelsen sikrer, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det bl.a. undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre sagen.

Herudover fremgår følgende af Erhvervsudvalgets betænkning af 14. maj 2009 til L 175:

”Udvalget indstiller lovforslaget til vedtagelse uændret.

Venstres, Dansk Folkepartis og Det Konservative Folkepartis medlemmer af udvalget har noteret sig, at ministeren i sit svar på spørgsmål 1-3 har oplyst, at regeringen som supplement til de foreslåede regler om tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser vil foreslå en ordning, der indebærer, at Forbrugerstyrelsen vil sikre, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, og at et lovforslag herom vil blive fremsat i folketingssamlingen 2009-10 med henblik på ikrafttræden samtidig med L 175. V, DF og KF går ud fra, at dette i praksis vil sikre, at ingen forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at gennemføre sit berettigede krav ved domstolene. De konkrete elementer i ordningen vil blive endeligt udmøntet i det lovforslag, som fremsættes i folketingssamlingen 2009-10.

Socialdemokratiets, Socialistisk Folkepartis, Det Radikale Venstres og Enhedslistens medlemmer af udvalget har noteret sig, at ministeren i sit svar på spørgsmål 1-3 har oplyst, at regeringen som supplement til de foreslåede regler om tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser vil foreslå en ordning, der indebærer, at Forbrugerstyrelsen vil sikre, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, og at et lovforslag herom vil blive fremsat i folketingssamlingen 2009-10 med henblik på ikrafttræden samtidig med L 175.

Partierne går ud fra, at såfremt forbrugeren ønsker det, betyder dette fri proces for forbrugeren, adgang til ekstern advokatekspertise og automatisk sagsanlæg.”

2. Lovudkastet om dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg

I forlængelse heraf har Forbrugerstyrelsen den 17. juli 2009 (j.nr. 08/07485-237) sendt udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager med anmodning om eventuelle bemærkninger senest den 18. august 2009.

Lovforslaget har ifølge de almindelige bemærkninger til formål at sikre, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det bl.a. undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre en retssag mod den erhvervsdrivende i tilfælde, hvor en afgørelse, der giver forbrugeren helt eller delvist medhold, truffet af Forbrugerklagenævnet eller et godkendt, privat klage- eller ankenævn eller et forlig indgået i forbindelse med klagebehandlingen ikke efterleves af den erhvervsdrivende.

Forslaget går altså ud på at indføre en særlig ordning med en form for fri proces for forbrugere, der har fået medhold i en sag ved et godkendt klagenævn. Ordningen skal gælde ved siden af de nuværende ordninger, men ”fortrænger” på dele af forbrugerområdet reglerne om fri proces.

Det er tanken, at den foreslåede ordning skal træde i kraft den 1. januar 2010 – det vil sige samtidig med lov nr. 517 af 12. juni 2009.

Det foreslås således, at Forbrugerstyrelsen efter ansøgning – og uafhængigt af forbrugers indkomstforhold – dækker forbrugers rimelige udgifter i forbindelse med behandlingen af en retssag på grundlag af afgørelsen, jf. lovudkastets nr. 1 (§ 4 d, stk. 2).

Efter den foreslåede bestemmelse i § 4 e, stk. 1, omfatter dækning af udgifter efter § 4 d ”eventuel retsafgift, rimelige udgifter til advokatbistand, andre rimelige udgifter afholdt i forbindelse med retssagen, eventuel selvrisiko ved retshjælpsforsikring samt eventuelle sagsomkostninger til modparten fastsat af retten.”

Økonomi- og erhvervsministeren kan efter forslaget fastsætte nærmere regler om omfanget af dækning af sådanne udgifter, jf. § 4, stk. 2.

I lovudkastets almindelige bemærkninger under pkt. 3.1. er det anført, at Forbrugerstyrelsen ved afgørelsen af, hvad der er rimelige udgifter, vil tage udgangspunkt i den omkostningsgodtgørelse, som retten træffer, samt i de retningslinjer for sagsomkostninger i borgerlige sager, som følges af domstolene – det vil sige landsretspræsidenternes vejledende retningslinjer af 17. december 2008 for fastsættelse af omkostninger i civile sager, der er gældende fra 1. januar 2009.

Hvis forbrugeren taber sagen, vil Forbrugerstyrelsen ved vurderingen af, hvad der må anses for rimelige udgifter, tage udgangspunkt i, hvad forbrugeren på baggrund af landsretspræsidenternes vejledende takster kunne have forventet at få tilkendt i sagsomkostninger, såfremt forbrugeren havde vundet sagen.

Endvidere fremgår det, at Forbrugerstyrelsen pt. overvejer forskellige modeller for, hvordan det bedst kan sikres, at forbrugeren ikke i forbindelse med et sagsanlæg risikerer at skulle dække en større difference mellem advokatens salær og det, der anses for at være rimelige omkostninger efter lovforslaget. I de almindelige bemærkninger er der i den forbindelse som eksempler peget på 3 modeller: 1) Fastsættelse af beløbsmaksima i bestemte sagstyper og/eller maksimal timepris, 2) udbud og aftale med et antal advokater med nærmere vilkår og maksimumrammer samt 3) standardkontrakter med beløbsmaksima i forhold til sagstyper. Det fremgår i tilknytning hertil, at der er tale om foreløbige modelovervejelser, som Forbrugerstyrelsen pt. undersøger nærmere.

I de specielle bemærkninger til den foreslåede bestemmelse i § 4, stk. 2, er det anført, at forbrugeren selv må afholde eventuelle udgifter, der ikke kan anses for rimelige, og at der f.eks. ikke vil kunne forventes dækning af uforholdsmæssigt høje udgifter til advokatbistand eller advokatbistand forud for en eventuel hovedforhandling, hvis sagen er omfattet af retsplejelovens regler om småsager.

Herudover foreslås det, at en forbruger, der får dækket sine udgifter efter den foreslåede bestemmelse i § 4 d, ikke kan få fri proces efter reglerne i retsplejelovens kapitel 31, og at dækning af udgifter efter § 4 d ikke omfatter udgifter, der er dækket af en retshjælpsforsikring, jf. de foreslåede bestemmelser i §§ 4 f og 4 g.

Den foreslåede ordning træder således i stedet for fri proces efter retsplejelovens regler herom (således at forbrugeren kun skal søge om bistand ét sted), ligesom ordningen er subsidiær i forhold til en eventuel retshjælpsforsikring (Forbrugerstyrelsen dækker udgifter i form af bl.a. selvrisiko).

Lovforslaget skønnes at ville medføre udgifter for det offentlige i størrelsesordenen 3,5 mio. kr. Heraf udgøres 1,6 mio. til Forbrugerstyrelsens administration af ordningen og 1,9 mio. kr. til dækning af udgifter til advokatbistand m.v., - sidstnævnte beløb er behæftet med en vis usikkerhed, idet omkostningerne afhænger af antallet af sager og disses kompleksitet.

3. Danske Advokaters bemærkninger

Nedenfor under pkt. 3.1. og 3.2. er der redegjort for Danske Advokaters bemærkninger af generel karakter og bemærkninger til de enkelte dele af lovforslaget.

3.1. Generelle bemærkninger

Indledningsvis bemærkes, at der efter Danske Advokaters opfattelse kan rejses en række spørgsmål, herunder af mere principiel og retssikkerhedsmæssig karakter, i forhold til den foreslåede særlige ordning med dækning af forbrugeres udgifter i forbindelse med visse sagsanlæg ved domstolene – uanset forbrugers indkomstforhold. Det gælder bl.a. den foreslåede ordnings sammenhæng og samspil med andre eksisterende ordninger, hvor der er en række usikkerheder, som der bør gøres klarere op med.

Henset til, at en sådan ordning i en eller anden form ses at have været en klar forudsætning i forbindelse med Folketingets nylige vedtagelse af L 175 af 26. marts 2009, jf. lov nr. 517 af 12. juni 2009, finder Danske Advokater for nærværende ikke anledning til at kommentere disse spørgsmål yderligere.

Danske Advokater har i øvrigt noteret sig, at nærværende lovforslag, hvis det bliver vedtaget af Folketinget, er omfattet af lovovervågning og dermed vil blive evalueret efter 3 år i sammenhæng med lov nr. 517 af 12. juni 2009. Økonomi- og Erhvervsministeriet vil således – efter høring af organisationer m.v. – udarbejde en redegørelse til Folketingets Erhvervsudvalg.

Danske Advokater har som brancheorganisation for advokatvirksomheder betydelig fokus netop på spørgsmålet om fri proces og retshjælp, herunder udviklingen på området efter de lovændringer, som trådte i kraft den 1. januar 2007, og Danske Advokater overvejer pt. mere generelt og samlet en række spørgsmål i forhold de gældende ordninger. Det er i den forbindelse Danske Advokaters opfattelse, at der kan være retssikkerhedsmæssige problemer på dette område.

På baggrund af en presseomtale af det markante fald i antallet af sager med fri proces og forbruget af midler til offentlig retshjælp ved advokat udtalte justitsministeren i foråret i år, at han havde besluttet at tage kontakt til advokatbranchens organisationer for at få belyst årsagerne til, at det offentliges udgifter til retshjælp er faldet.

I det lys tilkendegav Danske Advokater over for justitsministeren bl.a., at man er bekymret over den udvikling, der er sket, og at man naturligvis gerne deltager i et udredningsarbejde og politiske drøftelser på området.

Danske Advokater har sammen med Advokatsamfundet på sekretariatetsplan deltaget i en helt indledende drøftelse med Justitsministeriet.

Det bemærkes endvidere, at lovudkastet ikke indeholder oplysninger om antallet af sager, som forventes omfattet af forslaget, ligesom der ikke foreligger nærmere overvejelser eller oplysninger om, i hvilket omfang de gældende regler om fri proces og retshjælp, herunder i sager omfattet af småsagsprocessen, allerede i dag ville sikre forbrugeren økonomisk dækning – eventuelt i en tillempet udformning.

Der er således ikke gjort nærmere op med behovet i praksis for at indføre en sådan ny – og forudsætningsvis lille – ordning.

På den baggrund – og i lyset af de videre overvejelser – vil Danske Advokater vende tilbage til spørgsmålet om de gældende ordninger med hensyn til fri proces og retshjælp mere samlet og

bredt set, herunder samspillet med den nu foreslåede særlige ordning på dette område i den form, som Folketinget måtte vedtage i den kommende folketingssamling.

I tilknytning hertil bemærkes det, at der efter Danske Advokaters opfattelse vil forekomme tilfælde, hvor der ikke vil være fri proces, som – ud fra en samlet retssikkerhedsmæssig og behovsbaseret betragtning – forekommer mindre oplagte og uhensigtsmæssige sammenholdt med den ordning, man nu lægger op til i forhold til visse forbrugersager.

3.2. Bemærkninger til de enkelte forslag

3.2.1. Dækning af advokatomkostninger

Som anført ovenfor under pkt. 2 dækker Forbrugerstyrelsen efter lovudkastet bl.a. ”rimelige udgifter til advokatbistand”, jf. den foreslåede bestemmelse i 4 e, stk. 1.

Af bemærkningerne fremgår det, at det er tanken at tilrettelægge og administrere ordningen således, at Forbrugerstyrelsen ved vurderingen heraf anvender ordningen i fri proces-sager – det vil sige, at salæret til advokaten fastsættes med udgangspunkt i landsretspræsidenternes vejledende takster for omkostningsdækning i civile sager.

Retsplejelovens ordning bygger på, at *retten* med udgangspunkt i et sæt vejledende takster (der sikrer en vis forudsigelighed for parterne) fastsætter, hvor meget den tabende part skal betale den vindende part i sagsomkostninger, herunder til hjælp til dækning af advokatomkostninger. De vejledende salærtakster afspejler imidlertid ikke de faktiske omkostninger til advokat, idet systemet bygger på en standpunktsrisiko - også for den part, der vinder en sag.

Hertil bemærkes, at Danske Advokater finder, at der er en række vanskeligheder og betænkeligheder forbundet med uden videre at anvende disse vejledende takster til at beregne advokatens salær i en konkret sag, herunder at det efter den foreslåede ordning er Forbrugerstyrelsen – i modsætning til retten – der fastsætter advokatens salær konkret i det enkelte tilfælde. Domstolene har alt andet lige helt andre og bedre forudsætninger for at vurdere og fastsætte advokaters salær.

Som anført ovenfor er der ikke nærmere gjort op med behovet i praksis for at indføre den nu foreslåede særlige form for fri proces.

Det er Danske Advokaters umiddelbare opfattelse, at der vil kunne være sager med stor økonomisk værdi, f.eks. kendelser afsagt af Ankenævnet for Forsikring, hvor både forbruger og klient vil være bedre tjent med at få bevilget fri proces, da det giver sikkerhed for dækning af alle udgifter og større forudsigelighed også for advokaten.

Danske Advokater finder det særdeles uhensigtsmæssigt og uholdbart, hvis den foreslåede ordning fører til, at der kun ydes delvis dækning af udgifter til advokatbistand i en sag, hvor der kunne være bevilget fri proces efter retsplejelovens almindelige regler.

Det bør overvejes nærmere at anvende den eksisterende mulighed for fri proces, jf. retsplejelovens § 327, stk. 1, nr. 3 d), med den ændring, hvis Folketinget ønsker det, at det i disse sager ikke kræves, at forbrugeren/ansøgeren opfylder de økonomiske betingelser for fri proces, jf. retsplejelovens § 325.

Med henblik på at sikre behandlingen af små sager kunne det ledsages af en særlig adgang for domstolene til at tage hensyn hertil ved fastsættelse af salæret til den beskikkede advokat.

Særligt med hensyn til kompetencespørgsmålet i øvrigt henvises til det, der er anført nedenfor under pkt. 3.2.2.

Danske Advokater finder det på den baggrund helt naturligt og rigtigt, at advokaternes organisationer snarest inddrages i en nærmere drøftelse af, hvordan ordningen mere præcist skal udformes - bl.a. med henblik på at sikre et fair salær for det arbejde, advokaten udfører i disse sager, og også en vis forudsigelighed både for forbrugeren og advokaten.

I tilknytning hertil bemærkes, at eventuelle ordninger med beløbsmaksima eller faste takster efter Danske Advokaters opfattelse kan rejse spørgsmål i forhold de konkurrenceretlige regler.

3.2.2. Kompetence

Som anført ovenfor foreslås det, at kompetencen til at administrere ordningen og træffe afgørelse om omkostningsdækning henlægges til Forbrugerstyrelsen. Som nævnt er der lagt op til, at der skal anvendes 1,6 mio. kr. årligt til at dække Forbrugerstyrelsens omkostninger i forbindelse med screening og vejledning af forbrugere, forsikringsselskaber og virksomheder, forkyndelse samt administration af den tilhørende advokatordning, jf. de almindelige bemærkninger.

Afgørelse om fri proces efter retsplejelovens regler træffes af Civilstyrelsen og Procesbevillingsnævnet.

Danske Advokater foreslår derfor, at kompetencen til at træffe afgørelse om omkostningsdækning efter den foreslåede ordning – i givet fald – under alle omstændigheder træffes af Civilstyrelsen og Procesbevillingsnævnet, der kan siges allerede at have den faglige kompetence og erfaring med at behandle sådanne sager.

3.2.3. Øvrige spørgsmål

Udover det, der er anført ovenfor, er der en række spørgsmål i lovudkastet, som bør afklares.

Det gælder bl.a. med hensyn til spørgsmålet om ordningens forhold til fri proces i praksis, herunder om en forbruger kan søge fri proces efter begge ordninger, om forbrugeren kan søge omkostningsdækning hos Forbrugerstyrelsen efter afslag på fri proces fra Civilstyrelsen, og om en forbruger kan søge Civilstyrelsen om fri proces i tilfælde, hvor den pågældende har overskredet fristen for at søge omkostningsdækning efter den foreslåede særlige ordning.

Justitsministeriet modtager kopi af nærværende høringssvar.

Med venlig hilsen

Helle Hübertz Krogsøe
vicedirektør/retschef
hhk@danskeadvokater.dk

Forbrugerstyrelsen
fs@fs.dk

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager - bemærkninger fra Forsikring & Pension

Forsikring & Pension har modtaget forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager i høring. Lovforslaget giver anledning til nogle få bemærkninger.

Retshjælpsforsikringen ser af lovforslaget ud til at få en ganske central rolle i forhold til den skitserede ordning.

I lovforslaget er lagt op til at der sker en vurdering af sagen hos Forbrugerstyrelsen af hvorvidt der er behov for at inddrage advokat i sagen. Herefter lægges der op til, at forbrugeren selv har denne kontakt og advokaten har kontakten til forsikringsselskabet i overensstemmelse med de generelle forsikringsbetingelser for retshjælpsdækning. Forsikring & Pension vil foreslå, at det tydeliggøres i hvilket omfang og hvornår forbrugerstyrelsen involveres i sagen og om advokaten i den forbindelse skal holde sig til forbrugerstyrelsen og afstå fra at gøre selvstændige krav gældende overfor forbrugeren, som det gælder i forbindelse med retshjælpsforsikringen.

I den forbindelse vil Forsikring & Pension støtte, at udgifterne til dækning af advokatbistand fastsættes i overensstemmelse med de retningslinjer for sagsomkostninger i borgerlige sager, samt de særlige regler om fastsættelse af omkostninger ved småsager, som følges af domstolene, da dette er i overensstemmelse med salærudregningen i forbindelse med anvendelse af retshjælpsdækningen.

Med venlig hilsen

Gitte Danelund

18.08.2009

Forsikring & Pension
Amallegade 10
1256 København K
Tlf. 33 43 55 00
Fax 33 43 55 01
fp@forsikringogpension.dk
www.forsikringogpension.dk

Casper Friis
Konsulent, cand.jur.
Dir. 33 43 56 17
caf@forsikringogpension.dk

Vores ref. gid
Sagsnr. GES-2008-05577
Deres ref. 08/07485-237

Erhvervsorganisation
for forsikringsselskaber
og pensionskasser

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

19. august 2009

Høring over udkast til forslag om ændring af lov om forbrugerklager

Dansk Erhverv har modtaget udkastet til ovennævnte lovforslag i høring. Vi har nedenstående bemærkninger til udkastet.

Generelle bemærkninger:

Dansk Erhverv arbejder for gode forbrugerforhold, som styrker forbrugernes tillid til markedet. Derfor er det overordnet positivt, at ministeren har udarbejdet et forslag, der kan styrke forbrugertilliden ved at sikre, at Forbrugerklagenævnet afgørelser i højere grad efterleves.

Dansk Erhverv støttede det seneste forslag til lovændring, der sigtede på at gøre afgørelserne i Forbrugerklagenævnet og de godkendte private klagenævn eksigible. Der henvises her til Dansk Erhverv og Forbrugerrådets brev til økonomi- og erhvervsministeren af 7. november 2008 samt til Dansk Erhvervs høringssvar fra 20. februar 2009.

Det nye udkast til lovforslag indebærer en række ændringer, der på den ene side stiller en række nye krav til processen for tvangsfuldbyrdelsen og på den anden side placerer ansvaret hos forbrugeren i stedet for virksomheden. Det giver en lang række nye udfordringer.

Indførelsen af en Firmatjek og dermed sortlistning af de virksomheder, som ikke retter sig efter nævnets afgørelser, har siden 2004 givet et overblik over hvor stort problemet er. Der er for øjeblikket 141 virksomheder, der inden for det sidste år, efter at være dømt af Forbrugerklagenævnet, ikke retter sig efter afgørelsen. Det er ikke acceptabelt for de forbrugere, det går ud over. Det er spild af de offentlige midler, der er anvendt til sagsbehandlingen af disse sager. Samtidigt giver det et negativt indtryk af erhvervslivet, som skader vores medlemmer.

Listen viser dog samtidig det positive, at forbrugerne trygt kan regne med, at almindelig kendte virksomheder retter sig efter nævnets afgørelser. Sådanne virksomheder ses nemlig ikke på listen.

Lovforslaget giver derfor i første omgang forbrugerne bedre muligheder for at forfølge sine krav mod de ofte helt useriøse virksomheder, som lader hånt om forbrugernes rettigheder ofte begyndende med, at de slet ikke reagerer på henvendelser fra Forbrugerklagenævnet om forbrugerens klage. Disse virksomheder, kan i dag kalkulere med, at det ikke kan betale sig for forbrugeren at forfølge sagen ved domstolene. De generelle bemærkninger skal derfor styrkes med en beskrivelse af, evt. med brug af økonomiske eksempler på, hvorfor det i mange sager ikke kan betale sig for forbrugeren at føre en sag, også selv om den vindes.

Der gælder navnlig det forhold, at domstolene sjældent tilkender sagsomkostninger til den vindende part, der dækker dennes advokatombudsninger. Det betyder at egne omkostninger efter fradrag af tilkendte omkostninger, stadig er større end det, sagen drejede sig om. Forbrugeren taber således økonomisk, selv om han vinder sagen fuldt ud. Dette skal omtales meget klarere i de generelle bemærkninger i pkt. 3.1 .

Det er derfor positivt, at der nu kommer et forslag om, at forbrugerne i højere grad skal få dækket omkostninger til at gennemføre sine krav ved domstolene. Det må påregnes, at dette i kan få nogle af disse negative virksomheder til i højere grad at rette sig efter nævnet. Dog skal man realistisk tage højde for, at en den manglende efterlevelse kan skyldes insolvens. Dette afspejles af Firmatjek, hvor flere virksomheder på listen betegnes som "under konkurs" eller lignende. Man må også påregne, at yderligere en del virksomheder kender de dårlige betaleres strategier for at undgå tvangsfuldbyrdelse.

De seriøse og veldrevne virksomheder har hidtil været meget tilbageholdende med at prøve nævnets afgørelser ved domstolene, blandt andet fordi de frygter et scenario om, at forbrugerne vil opgive sagen på forhånd af frygt for de store sagsomkostninger, der let kan komme – et scenario, der alt for let kan udlægges negativt, som at virksomhederne bruger økonomisk styrke til at skræmme forbrugere fra at holde på sine rettigheder.

Med loven fjernes dette for virksomhederne negative scenario. Det må derfor forventes, at de seriøse og veldrevne virksomheder i lidt større omfang end i dag vil få prøvet afgørelser ved domstolene. Det er positivt for retssikkerheden og retsudviklingen. Siden år 2000 er kun meget få af nævnets afgørelser indbragt for domstolene som så principielle sager, at de senere er offentliggjort i Ugeskrift for Retsvæsen.

Konsekvensen er blandt andet, at nævnet på nogle områder har udviklet retspraksis, erhvervslivet ikke er enig, men hvor de berørte aktører har afholdt sig fra at indbringe principielle sager for domstolene.

Når forholdet nu vendes rundt, så forbrugeren kan forfølge sit krav uden negative økonomiske konsekvenser, flyttes en urimelig byrde over på den erhvervsdrivende, som ved sagsanlæg om små beløb må forudse et økonomisk tab uanset om sagen vindes. . Denne retlige ulighed betyder, at erhvervsdrivende på forhånd vil opgive at føre sager, hvor der kan rejses berettiget tvivl om Forbrugerklagenævnets afgørelse. Hermed afskærer loven reelt i mange tilfælde virksomheden fra at føre sin sag. Særlig for mindre erhvervsdrivende kan dette blive et alvorligt problem. Det strider med princippet om lighed for loven.

Derfor skal den erhvervsdrivende have samme økonomiske støtte som forbrugeren og have dækket de udgifter, der ikke er dækket af egne forsikringer. For at undgå misbrug, kan der opstilles betingelser om, at den erhvervsdrivende skal have svaret i sagen ved Forbrugerklagenævnet og at hans indsigelser mod afgørelsen ikke på forhånd kan afvises som åbenbart grundløse.

Det må forudses, at forslaget herved vil blive noget dyrere at gennemføre, men det skal med i vurderingen, at mange af de sager, der ikke efterleves, netop er sager, hvor den indklagede enten ikke har svaret eller åbenbart ikke kan få medhold. Denne type virksomheder vil næppe gøre noget aktivt for at forfølge sagen. Det er derfor Dansk Erhvervs vurdering, at udgiften bliver begrænset, da de veldrevne virksomheder i langt de fleste tilfælde anerkender klagenævnets afgørelser og retter sig efter dem.

Dansk Erhverv finder, at udkastet til lovforslag gør det unødvendigt tungt og bureaukratisk for forbrugeren at udnytte muligheden for at få støtte til at føre sagen ved domstolene ved de mange krav, der opstilles for dette. Den løsning Dansk Erhverv foreslog sammen med Forbrugerrådet om fri proces, ville administrativt være så enkel, at forbrugers advokat, uden at involvere nævnet, blot skulle fremlægge nævnets afgørelse og evt. forkyndelse af denne, for dommeren, som uden videre ville kunne konstatere, om betingelsen for fri proces er opfyldt.

Specielle bemærkninger:

Til § 4 d, stk. stk. 2.

Udkastet lægger op til, at Forbrugerstyrelsen administrerer og betaler forbrugers omkostning. Dansk Erhverv har tidligere sammen med Forbrugerrådet foreslået, at dækningen sker gennem en udvidelse af adgangen til at opnå fri proces. Det er ikke hensigtsmæssigt at skabe en ny administration, der kunne være bygget ind i et eksisterende system.

Dernæst tager udkastet kun højde for Forbrugers omkostninger til at opnå en eksigibel dom over den erhvervsdrivende, men ikke de ikke ubetydelige omkostninger forbrugers risikerer at bruge på forgæves forsøg på at tvangsfuldbyrde dommen med fogedrettens bistand. Dette er en alvorlig mangel, som betyder, at statskassens omkostninger til at støtte forbrugeren er spildt i de tilfælde, hvor forbrugeren ikke kan eller tør ofre omkostninger på en fogedsag.

Til § 4, stk. 3, nr. 1

Det foreslås, at omkostningsdækninger ikke bevilges, hvis forbrugernes krav ikke står i et rimeligt forhold til omkostningerne ved at indbringe sagen for domstolene. Denne formulering giver ingen mening efter sin ordlyd, da det netop er lovens formål, at dække forbrugernes omkostninger, i sager der efter en traditionel vurdering ikke er rimelige. Den afspejler heller ikke bemærkningen om, at den kun skal anvendes undtagelsesvist.

De generelle bemærkninger omtaler ikke under pkt. 3.3 omtaler ikke den ikke helt usædvanlige situation, hvor forbrugeren får kun delvis medhold og tilkendes et meget beskedent beløb.

Som forslaget er formuleret skal der fastlægges en grænse for hvor små krav, der kan gå videre. Dansk Erhverv mener, at denne skal fastlægges politisk, hvilket der er tradition for jf. Folketingets interesse for gebyrer og beløbsgrænser.

Vi anerkender behovet for at kunne afvise urimeligt små krav. Omvendt skal der gøres undtagelse for de tilfælde, hvor den erhvervsdrivende har flere sager om samme forhold, herunder misbrugssituationer. I sådanne tilfælde kan sagen anlægges af flere forbrugere samlet. Det samme gælder sager af betydning for et større antal forbrugere. Det sidste tilfælde overlapper Forbrugerombudsmandens adgang til at anlægge gruppesøgsmål – et forhold der også er uomtalt i forslaget.

Det er vigtigt, at sager af principiel betydning er undtaget, og det er positivt, at dette fremgår af forslaget.

Til § 4, stk. 3, nr. 2

En umiddelbar læsning kan let give den uheldige forståelse, at Forbrugerklagenævnet skulle træffe afgørelser, der åbenbart ikke kan vindes ved domstolene. I værste fald kunne man forestille sig erhvervsdrivende, der efter nævnets afgørelse fortsat mener, at forbrugers krav er åbenbart grundløst og derfor klager over styrelsens beslutning om omkostningsdækning.

Åbenbare fejl kan efter almindelige principper rettes og nye oplysninger, kan som regel føre til genoptagelse ved nævnet. Forklaringen i de specielle bemærkninger skal derfor indarbejdes i lovtæksten med en tilføjelse om ”på grund af ændret lovgivning, retspraksis eller lignende.

Med venlig hilsen

Lars Quistgaard Bay
Chefkonsulent, advokat

18. august 2009

ulj

Forbrugerstyrelsen
Att.: Tina Madsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Organisation for erhvervslivet
Confederation of Danish Industry

Høring - forslag til lov om ændring af forbrugerklageloven (dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

Forbrugerstyrelsen har ved brev af 17. juli 2009 bedt om bemærkninger til ovennævnte udkast til lovforslag. Forslaget er også sendt i høring hos Bilbranchen, der er tilknyttet DI. DI's høringssvar afgives derfor også på vegne af Bilbranchen.

Forslaget er en opfølgning på den ændring af forbrugerklageloven, der blev gennemført ved lov nr. 517 af 12. juni 2009. Formålet med denne lovændring var at sikre, at en forbruger, der har fået helt eller delvist medhold i Forbrugerklagenævnet eller i et godkendt privat anke- eller klagenævn, ikke behøvede gå til domstolene for at få gennemført sit krav mod en erhvervsdrivende, der af en eller anden grund ikke efterlever nævnets afgørelse.

Overordnede bemærkninger

DI kan indledningsvist konstatere, at det foreliggende udkast til lovforslag reelt vil indføre en fri proces ordning og dermed giver forbrugerklager, der er afgjort i Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat anke- eller klagenævn, en helt særlig status i det danske retssystem. Det skyldes primært det forhold, at forbrugeren efter forslaget kan få offentlig støtte til at føre en sag uafhængig af forbrugeren indkomstforhold. Dette står i direkte modsætning til reglerne om fri proces efter retsplejeloven.

DI mener, at det ud fra et principielt synspunkt kan diskuteres, om forbrugerklager bør have denne særstatus sammenlignet med alle mulige andre sagstyper, hvor borgeren vil være henvist til at søge (og eventuelt få afslag på) fri proces efter retsplejeloven i sager, hvor der meget vel kan tænkes at være langt mere på spil for den enkelte både menneskeligt og økonomisk, end der vil være i en forbrugerklagesag. DI savner en overordnet principiel vurdering af, om den foreslåede støtteordning er proportional set i forhold til den almindelige fri proces ordning.

Ligesom forårets ændring af forbrugerklageloven tillægger lovforslaget afgørelser truffet af Forbrugerklagenævnet eller et godkendt privat anke- eller klagenævn en helt særlig status sammenlignet med andre administrative afgørelser: Afgørelserne kan enten tvangsfuldbyrdes eller føres for domstolene med offentlig støtte og et

Postadresse/Postal address

1787 København V
Danmark

(+45) 3377 3377

di@di.dk
www.di.dk

Besøgsadresser/Visiting addresses

H.C. Andersens Boulevard 18
København V

Sundkrogskaj 20
København Ø

CVR: 16 07 75 93

minimum af økonomisk risiko for forbrugeren. I den forbindelse vil DI tillade sig at gentage en indvendig, som DI bragte op i sit høringssvar i forbindelse med den seneste ændring af lov om forbrugerklager: En sådan særstatus skal af retssikkerhedsmæssige årsager afspejle sig i nævnets sagsbehandling og i de retsgarantier, der gælder i forbindelse hermed, herunder om sagens oplysning og høring af sagens parter.

Lovforslaget synes i øvrigt at hvile på en opfattelse af, at forbrugeren er den svage part og at den erhvervsdrivende er den stærke. I den forbindelse finder DI anledning til at påpege, at denne opfattelse ikke altid svarer til virkeligheden, og at det kan være meget omkostningsfuldt for især en lille virksomhed at skulle føre en sag ved domstolene.

Formålet med lovforslaget er ifølge de almindelige bemærkninger at undgå, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre en retssag mod en erhvervsdrivende, når en afgørelse truffet af et nævn ikke efterleves af den erhvervsdrivende. Lovforslaget hviler på en forudsætning om, at forbrugeren i den situation pr. definition har ret, idet staten går ind og tager forbrugerens parti ved at give støtte til, at denne kan føre proces ved domstolene. Det ses ikke at harmonere med lovforslagets formål, at staten også tager forbrugerens parti og giver støtte i en situation, hvor den erhvervsdrivende part anlægger en retssag, fordi han er uenig i nævnsafgørelsen, og DI er betænkelig ved, at der efter forslaget kan ydes støtte i den situation. Her er der ikke tale om, at den erhvervsdrivende forholder sig passiv ved at undlade at reagere på en nævnsafgørelse. Der er tale om, at virksomheden udnytter sin ret til at få prøvet en administrativ afgørelse ved domstolene. Det er der ikke noget odiøst i, men ved at staten også i den situation yder offentlig støtte til forbrugeren, cementerer man blot yderligere indtrykket af, at staten tager parti for forbrugeren og på forhånd går ud fra, at denne har ret, i en sag som staten i øvrigt ikke er part i. Det betænkelige ved at yde støtte i denne situation sættes yderligere på spidsen i de tilfælde, hvor domstolene faktisk giver den erhvervsdrivende ret i, at nævnsafgørelsen var forkert. Også her støtter staten nemlig den efter omstændighederne velhavende forbruger, hvorimod den erhvervsdrivende part selv skal afholde sine omkostninger til at føre proces, uanset der måske er tale om, at virksomheden kun lige akkurat er rentabel.

Vedrørende forslaget til § 4 d

Ifølge forslaget til § 4 d, stk. 2 kan forbrugeren få dækket udgifter i forbindelse med en retssag, hvis den erhvervsdrivende ikke efterlever en nævnsafgørelse eller et forlig. Ifølge bemærkningerne omfatter bestemmelsen også forbrugerens udgifter til en retssag, som den erhvervsdrivende har anlagt til ændring af afgørelsen. Det sidste fremgår imidlertid ikke særlig tydeligt af ordlyden i forslaget til § 4 d, stk. 2 og er efter DI's opfattelse betænkeligt som nævnt ovenfor.

DI konstaterer, at forbrugeren ikke i medfør af § 4 d, stk. 2, kan få dækket udgifter i forbindelse med en retssag, som forbrugeren anlægger, fordi forbrugeren er uenig

en nævnsafgørelse, der giver den erhvervsdrivende part medhold. DI er enig i, at der ikke bør kunne gives dækning i sådanne tilfælde.

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget til § 4 d, stk. 2, at "udgifter til en retssag anlagt af forbrugeren på baggrund af et forlig, der ikke er efterlevet, og som er tilstrækkeligt præcist til, at *Forbrugerstyrelsen på forbrugers anmodning kan indbringe sagen for domstolene på forbrugers vegne*, dækkes tilsvarende af bestemmelsen". Det med kursiv anførte synes at indebære en yderligere betingelse for dækning, der ikke fremgår af den foreslåede § 4 d, stk. 2.

Forbrugeren skal ifølge forslaget til § 4 d, stk. 2, ansøge om at få dækket udgifter til behandling af en retssag. Det fremgår af bemærkningerne, at forbrugeren skal indsende ansøgningen, før forbrugeren anlægger sagen ved domstolene, og at Forbrugerstyrelsen giver et forhåndstilsagn om at dække rimelige udgifter, hvis styrelsen vurderer, at sagen er omfattet af § 4 d.

Det fremgår i den forbindelse ikke, om forbrugeren skal afvente et sådant forhåndstilsagn, før han anlægger sag. Som DI ser det, vil det være i forbrugers interesse at afvente et forhåndstilsagn, da han ellers risikerer at have udgifter ud af et præmaturligt sagsanlæg, som han senere eventuelt får afslag på støtte til. Imidlertid er der også her et hensyn at tage til den erhvervsdrivende part, idet Forbrugerstyrelsens behandling af ansøgningen kan risikere at forsinke sagsbehandlingen i retssystemet. Af hensyn til at sikre beviser m.v. er det i den erhvervsdrivende parts interesse, at en sag anlægges hurtigst muligt. Hvis det derfor forholder sig således, at forbrugeren skal afvente en forhåndsgodkendelse, inden han anlægger sag, bør dette for det første præciseres i lovforslaget, og for det andet bør der af hensyn til den erhvervsdrivende part fastsættes en kort frist for, hvornår forbrugeren – efter at have modtaget forhåndstilsagnet – skal indbringe sagen for domstolene.

Fristen for at indgive ansøgningen vil ifølge bemærkningerne blive fastsat i forhold til det tidspunkt, hvor nævnsafgørelsen er truffet. DI mener, at tidsfristen rettelig bør fastsættes i forhold til det tidspunkt, hvor virksomhedens frist for at meddele, at afgørelsen ikke vil blive fulgt, udløber. Givet, at der efter forslaget også skal kunne ydes støtte i sager, hvor en erhvervsdrivende anlægger sag til ændring af en nævnsafgørelse, skal der også fastsættes en ansøgningsfrist for disse situationer.

Ifølge forslaget til § 4 d, stk. 3, nr. 2, kan forbrugeren ikke få dækket udgifter, hvis det må anses for åbenbart, at forbrugeren ikke vil kunne få medhold i sagen ved domstolene. DI er for så vidt enig i, at der ikke bør kunne gives dækning i sådanne sager. DI vil dog gerne påpege, at bestemmelsen forudsætningsvist må omhandle sager, hvor forbrugeren har fået medhold i et nævn, og at en nævn ikke gerne skulle give forbrugeren medhold i en sag, som domstolene ikke også ville give forbrugeren medhold i.

I bemærkningerne til forslaget til § 4 d, stk. 3, nr. 2, gives et eksempel på anvendelsen af bestemmelsen. Bestemmelsen kan angiveligt anvendes, hvis et nævn ændrer praksis på et område, og en forbruger ansøger om bistand på baggrund af en afgø-

relse truffet i henhold til nævnets tidligere praksis. Forudsætningsvist må der i eksemplet være tale om, at nævnet har givet forbrugeren medhold i henhold til den tidligere praksis. Hvis eksemplet skal forstås sådan, at forbrugeren ikke ville have fået medhold i nævnet i henhold til den nye praksis, er der altså tale om, at nævnet har ændret praksis inden udløbet af fristen for at ansøge om støtte til sagsanlæg. Hvis lovforslaget bliver vedtaget, vil retstilstanden således være den, at der i den pågældende situation er hjemmel til at tvangsfuldbyrde nævnsafgørelsen truffet i henhold til den gamle (nu underkendte) praksis hos den erhvervsdrivende, hvis han forholder sig passiv i forhold til afgørelsen, hvorimod loven i forhold til forbrugers mulighed for at få støtte erkender, at nævnsafgørelsen var forkert. Efter DI's opfattelse forekommer en sådan asymmetrisk retstilstand højst betænkelig. Tvangsfuldbyrdelse bør ikke kunne ske i den pågældende situation eller i tilsvarende situationer, hvor forbrugeren får afslag på støtte, fordi det er åbenbart, at forbrugeren ikke kan få medhold ved domstolene.

DI forstår, at forslaget er udformet sådan, at forbrugeren ikke kan få dækket omkostninger i forbindelse med tvangsfuldbyrdelse af en nævnsafgørelse. DI er enig i denne fremgangsmåde. DI er ligeledes enig i, at forbrugeren ikke bør kunne opnå dækning for udgifter til en sag om krav, der ligger ud over det, der er fastsat i en nævnsafgørelse eller et forlig.

DI står til rådighed for en uddybning af ovennævnte bemærkninger, hvis Forbrugerstyrelsen ønsker det.

Med venlig hilsen

Ulla Lyk-Jensen

Forbrugerstyrelsen
Att. Tina Madsen
tma@fs.dk

19. august 2009

Anette Høyrup
Dok. 82520/

Forbrugerklager (dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

Forbrugerstyrelsen har i brev af 17. juli 2009 (sag 08/07485-237) sendt forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager (dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene) i høring.

Forbrugerrådet finder helt overordnet, at lovforslaget lægger op til en unødigt kompliceret og ressourcekrævende løsning uden at der reelt tages hånd om forbrugers risiko. Forbrugerrådet kan derfor ikke støtte forslaget, men må i stedet opfordre til, at der sikres en langt mere enkel og for forbrugeren mere gennemsigtig og tryk løsning.

Lovforslaget vedrører dækning af forbrugers omkostninger ved at indbringe en nævnsafgørelse for domstolen, hvilket er aktuelt, hvis en erhvervsdrivende, der taber en sag i et ankenævn, ikke vil efterleve afgørelsen. Sker det, er det op til forbrugeren at gå videre til domstolen med sin vundne sag fra nævnet.

Det er meningen, at loven skal være fundamentet under det kommende system med bindende afgørelser i nævnene og en fornuftig beskyttelse af forbrugeren er derfor altafgørende for, om systemet kommer til at fungere. Lykkedes det ikke, kan man frygte, at visse virksomheder kan spekulere i ikke at følge en nævnsafgørelse, hvormed den ny orden undergraves.

Forbrugerrådet vil gerne pege på følgende problemstillinger i lovforslaget:

1. Udgifter i forbindelse med sagsanlæg dækkes *ikke*, hvis forbrugers krav ikke står i rimeligt forhold til omkostningerne ved at indbringe sagen for domstolene, medmindre sagen har videregående eller principiel betydning”

Da det forudsættes, at *alle* nævnsafgørelser, uanset om de vedrører små- eller store sagsbeløb, er omfattet de nye regler om bindende virkning, er Forbrugerrådet uforstående overfor ovennævnte undtagelse. Det er uklart, hvordan den nedre beløbsgrænse for at klage til eks. Forbrugerklagenævnet på henholdsvis 500 og 800 kr.

Fiolstræde 17
Postboks 2188
DK-1017 København K

Tlf. [+45] 7741 7741
Fax [+45] 7741 7742
Mail fbr@fbr.dk
Web www.fbr.dk

harmonerer med de høje domstolsomkostninger. Det bør udtrykkeligt nævnes i bemærkningerne, at alle sager – også dem der vedrører krav som f.eks. mangler ved mobiltelefoner eller støvler er omfattet den ny ordning.

Desuden lægges der op til, at Forbrugerstyrelsen indenfor de mange sagstyper, henhørende under forskellige ankenævn, skal foretage konkrete vurderinger af, hvorvidt omkostningerne er rimelige eller hvorvidt en sag er principiel. En mere automatiseret indbringelse vil sikre, at alle nævnssager (som de erhvervsdrivende ikke vil efterleve) kan prøves ved domstolen og samtidig begrænse Forbrugerstyrelsens administrative ressourcer.

2. Forbrugerstyrelsen dækker kun rimelige udgifter til advokatbistand.

Vores erfaring fra blandt andet Advokatnævnet er, at der er en overordentlig stor risiko for, at forbrugeren vil ende med at skulle dække en ukendt difference mellem hvad advokaten opkræver i salær og hvad styrelsen finder er et rimeligt salær.

Risikoen for at ekstrabeløbet havner hos forbrugeren kan begrænses ved, at Forbrugerstyrelsen på forhånd indgår nogle aftaler med en række relevante advokater som har ekspertise indenfor ankenævnsområderne. En sikkerhed for at advokatomkostningerne styres og dermed dækkes skal fremgå af lovbemærkningerne.

I nærværende lovforslag fremgår det, at Forbrugerstyrelsen pt. overvejer forskellige modeller for, hvordan det bedst kan sikres, at forbrugeren i forbindelse med en retssag ikke risikerer at skulle dække en større difference mellem advokatens salær og hvad der anses for rimelige omkostninger efter lovforslaget.

Uden en endelig afklaring af, hvordan advokatomkostningerne styres, kan Forbrugerrådet ikke støtte forslaget.

Generelt kan man sige, at der altid er en risiko for at lide et økonomisk tab, når man indbringer en sag for retten – dette er også realiteten i de eksisterende fri proces regler og forslaget er formentlig blot en afspejling af nuværende regler. Men grunden til, at det ikke er acceptabelt i nærværende lovforslag er, at man fra lovgivers side har besluttet at indføre bindende afgørelser i nævnene og at forbrugeren ikke bør bære ansvaret for at få systemet til at virke i praksis. Hvis trygheden ikke er til stede undergraves det nye system.

3. Lovforslaget indebærer, at forbrugeren skal ansøge Forbrugerstyrelsen om at indbringe sagen for retten og efterfølgende selv finde en advokat og via den såkaldte elektroniske ”advokatnøgle”.

Forbrugerrådet finder, at lovforslaget pålægger forbrugeren en urimelig byrde i forhold til selv at sikre den erhvervsdrivendes efterlevelse af en sag. I det oprindelige udspil om tvangsfuldbyrdelse af nævnsafgørelser blev det foreslået, at det var den erhvervsdrivende som skulle lægge sag an, såfremt denne ikke ville følge en nævnsafgørelse. Denne løsning gik man væk fra igen, og derfor er det kun rimeligt at sikre, at den administrative byrde lettes, da den nu påhviler forbrugeren.

4. Lovforslaget stiller krav om, at alle sagsanlæg fra forbrugere som vedrører krav under 50.000 skal overgå til – og behandles via ”småsagsprocessen” som er en nyere ordning under byretterne (trådte i kraft 1. januar 2008).

Da størstedelen af domstolssager som hidrører fra nævnsafgørelser, må antages at falde ind under 50.000 kr.- kravet, er det afgørende, at ordningen fungerer tilstrækkeligt godt. Både i forhold til at yde forbrugerne en tilstrækkelig vejledning og til at sikre, at byretterne er gearet til at tage hånd om eventuelle nye sagsmængder i forhold til sagsbehandlingstid etc.

Igen virker det meget kompliceret for forbrugeren, at man for at kunne indbringe en vunden ankenævns sag for retten, først skal sende en ansøgning til Forbrugerstyrelsen, som så foretager en rimelighedsvurdering. Dernæst skal man vejledes af byretten efter reglerne om småsagsprocessen og efterfølgende selv finde en advokat, når sagen er klar til domsforhandling. Endelig skal man sende en opgørelse over udgifterne til Forbrugerstyrelsen, som skal vurdere om disse er rimelige nok til at blive dækket. Uanset at forslaget er en udvidelse af eksisterende fri-proces regler, fordi alle forbrugere uanset indkomstforhold er omfattet ordningen, er det langt fra betryggende som fundament under det kommende klagenævns system.

Med venlig hilsen

Vagn Jelsø
Afdelingschef i Forbrugerpolitisk Center

Anette Høyrup
Jurist

Danmarks Rejsebureau Forening

**Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S**

18. August 2009

Høringssvar vedrørende lovforslag om ændring af lov om forbrugerklager

Danmarks Rejsebureau Forening (DRF) takker for lejligheden til at fremkomme med foreningens synspunkter i relation til det fremsatte lovforslag.

Overordnet set er DRF fortalere for det fremsatte forslag, idet forslaget ses som et hensigtsmæssigt led i den fortsatte dynamiske udvikling af forbrugerbeskyttelsesretten.

Det er vigtigt, at sikre at forbrugerne ikke af økonomiske årsager afholder sig fra at få prøvet en afgørelse fra Forbrugerklagenævnet eller et af de godkendte private nævn. Allerede af denne grund kan DRF i det hele tilslutte sig forslaget.

DRF har alene et par bemærkninger til lovforslaget vedrørende punkt 5 og 6 under de almindelige bemærkninger til lovforslaget vedrørende de økonomiske og administrative konsekvenser for henholdsvis det offentlige og erhvervslivet.

DRF støtter, at lovforslaget delvist finansieres via omtalte tekstanmærkning i finansloven til lov om tillægsbevilling, da det er afgørende for DRF, at Forbrugerstyrelsens ressourcer ikke begrænses yderligere som følge af dette forslag.

I relation til konsekvenserne, kunne det desuden være interessant at vide, hvorledes man er nået frem til, hvad lovforslaget vil medføre i økonomiske omkostninger, og hvorledes man har kalkuleret sig frem til, hvor mange sager, der vil blive ført som følge af de nye regler.

Endelig kan DRF ikke helt undlade at kommentere på, hvorvidt lovgiver med forslaget har taget højde for den "professionelle klager" i relation til konklusionen om, at lovforslaget ikke skønnes at have økonomiske konsekvenser for erhvervslivet.

DRF kunne således godt frygte, at forslagets gode intentioner i et vist omfang vil blive misbrugt i denne henseende og dermed indirekte påføre erhvervslivet ekstraudgifter, og opfordrer derfor til, at men ved den fremtidige evaluering tager dette forhold i betragtning.

Med venlig hilsen

Jakob Hahn

Afdelingschef/ Head of department
Cand.Jur/ LL.M

Sekretariatet

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Att.: Tina Madsen

17. august 2009

Vores J.nr.: 17.01-0392-09

Deres ref.: 08/07485-237

Høring vedrørende udkast til lov om ændring af lov om forbrugerklager (dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

Teleankenævnet har modtaget Forbrugerstyrelsens brev af den 17. juli 2009 vedrørende ovennævnte lovforslag i høring.

Teleankenævnet har noteret sig, at Forbrugerstyrelsen i henhold til den foreslåede § 4 d, stk. 3, tiltænkes tillagt kompetence til under visse omstændigheder at afslå dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg vedrørende afgørelser fra godkendte privat klagelagenavn.

Det fremgår således, at Forbrugerstyrelsen kan afslå dækning af udgifter, 1) hvis forbrugerens krav ikke står i rimeligt forhold til omkostningerne ved at indbringe sagen for domstolene, medmindre den må anses for at være af videregående eller principiel betydning, eller 2) det må anses for åbenbart, at forbrugeren ikke kan få medhold i sagen ved domstolene.

Her til skal det bemærkes, at f.eks. Teleankenævnets afgørelser ofte vedrører mindre økonomiske mellemværender, typisk under 1.000 kr. Afgørelserne vil derfor ud fra en snæver økonomisk betragtning ofte ikke kunne bære omkostningerne ved en efterfølgende retssag.

Teleankenævnet finder derfor anledning til at udtrykke en vis bekymring for, at tilliden til nævnets virksomhed risikerer at blive udhulet, hvis den foreslåede ordning tænkes administreret på en måde, hvorefter afgørelser vedrørende krav under en vis beløbsgrænse ikke vil opfylde kriterierne for, at en forbruger vil kunne få dækket udgifter til en efterfølgende retssag. Det vil således være en uheldig konsekvens, hvis hele brancher reelt undtages fra den tiltænkte effektivisering af klagesystemet. I den forbindelse henvises der til, at lov nr. 517 af den 12. juni 2009 om at gøre visse afgørelser fra bl.a. private klagelagenavn eksigible, netop havde til hensigt at styrke klagelagenavnssystemet og sikre forbrugerne et velfungerende og effektivt klagesystem.

Teleankenævnet foreslår derfor, at det af bemærkningerne mere tydeligt kommer til at fremgå, at vurderingen af, om forbrugerens krav står i rimeligt forhold til omkostningerne ved en retssag,

ikke alene skal foretages ud fra strikte økonomiske overvejelser, men også vil bero på andre forhold.

Som alternativ foreslår Teleankenævnet, at det anføres i bemærkningerne, at Forbrugerstyrelsen vil drøfte spørgsmålet med det berørte ankenævn, inden en anmodning om støtte til en retssag afvises med henvisning til, at omkostningerne til gennemførelse af en retssag ikke står i rimeligt forhold til sagens betydning.

For så vidt angår den foreslåede mulighed for, at Forbrugerstyrelsen kan afvise dækning af udgifter vedrørende afgørelser, hvori det må anses for åbenbart at forbrugeren ikke kan få medhold i sagen ved domstolene, skal det bemærkes, at behandlingen af klagesager ved Teleankenævnet indebærer en omfattende juridisk og bevismæssig vurdering, herunder en vurdering af, om sagen bør afvises som bevisuegnet eller af andre årsager. Teleankenævnet går ud fra, at dette også er tilfældet for andre godkendte klagenævne. Det må på den baggrund have formodningen imod sig, at det ofte vil forekomme, at Forbrugerstyrelsen ud fra en vurdering af de samme faktiske omstændigheder vil nå frem til, at det er åbenbart, at en forbruger, der har fået medhold ved en afgørelse fra et godkendt ankenævn, ikke vil kunne få medhold i retten.

Imidlertid er der jo i forhold til domstolene en naturlig begrænsning i selve den måde, de private ankenævne træffer afgørelser på. Bl.a. er der ikke mulighed for partsafhøringer, ligesom nævnene træffer afgørelse på et skriftligt grundlag. Det kan derfor selvsagt ikke udelukkes, at en vurdering på grundlag af nye oplysninger, i praksis formentlig navnlig fra den erhvervsdrivende, der tabte sagen ved ankenævnet, betyder, at det på dette grundlag vurderes som åbenbart, at forbrugeren ikke kan få medhold ved en domstolsbehandling.

Af hensyn til bevarelsen af tilliden til de godkendte ankenævne er det derimod efter Teleankenævnets opfattelse vigtigt, at der fra Forbrugerstyrelsens side udvises varsomhed med at give borgere, der har fået medhold ved en ankenævnsafgørelse, afslag på ansøgninger om dækning af udgifter til at føre retssag med den begrundelse, at det er åbenbart, at afgørelsen er forkert, hvis der ikke foreligger nye oplysninger.

Teleankenævnet skal derfor foreslå, at det i bemærkningerne tydeligt anføres, at afslag på anmodninger om dækning af udgifter til at føre retssag med den nævnte begrundelse som udgangspunkt kun tænkes anvendt i tilfælde, hvor der efterfølgende er fremkommet oplysninger, der fører til den vurdering, at det er åbenbart, at forbrugeren ikke vil kunne få medhold i sagen ved domstolene.

Herudover har Teleankenævnet ikke bemærkninger til det fremsendt udkast.

Med venlig hilsen

John Lundum
formand

Forbrugerstyrelsen
Att. Tina Madsen

Sendt pr. e-mail fs@fs.dk

Realkreditforeningens høringsvar vedrørende forslag om ændring af lov om forbrugerklager

Realkreditforeningen har modtaget udkast til forslag til ændring af lov om forbrugerklager i høring.

I lovudkastet, der er en opfølgning på lov nr. 517 af 12. juni 2009, foreslås indført udvidet adgang for forbrugere, der har fået medhold i en klage ved et godkendt privat ankenævn eller ved Forbrugerklagenævnet uden at indklagede ønsker at efterleve kendelsen, til at få bistand – praktisk, juridisk og økonomisk – til at få sagen prøvet ved de almindelige domstole.

Realkreditforeningen har allerede i sit høringsvar af 12. februar 2009 vedrørende førnævnte lovændring peget på, at en øget adgang for forbrugerne til at få prøvet ankenævnskendelser ved de almindelige domstole i sager, hvor indklagede ikke vil efterleve kendelsen, vil gøre klagesystemet mere effektivt.

Det synspunkt blev imødekommet i den endelige lov, og det her forelagte er en naturlig og nødvendig opfølgning på lov nr. 517 af 12. juni 2009.

Realkreditforeningen hilser i dette perspektiv initiativet velkomment, og bemærker med tilfredshed, at der i den foreslåede § 4 d, stk. 3 er tilføjet, at 1) udgifter til søgsmål ikke dækkes hvis ikke der er rimeligt forhold mellem krav og omkostninger, eller 2) hvis det er åbenbart, at sagen ikke vil kunne vindes for forbrugeren ved domstolene.

Med venlig hilsen

Trineke Borch Jacobsen

Direkte 3370 1115
tbj@realkreditforeningen.dk

Realkreditforeningen
Finansrådets Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

14. august 2009

Finansrådets Hus
Amaliegade 7
1256 København K

Telefon 3336 1311
Fax 3393 0260

mail@realkreditforeningen.dk
www.realkreditforeningen.dk

Journalnr. 343/12
Dok. nr. 216679-v1

ANKENÆVNET PÅ ENERGIOMRÅDET

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

22. juli 2009
Sag 4/1904-0100-0008
/ GF

Udkast til forslag til lov om ændring af forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

SEKRETARIATET

Forbrugerstyrelsen har ved e-mail fremsendt høringsbrev af 17. ds. - FS's sag 08/07485-237 - anmodet ANKENÆVNET PÅ ENERGIOMRÅDET om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om ændring af forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene).

Nyropsgade 30
1780 København V
Tlf. 72 26 82 00
Fax 33 18 14 29
CVR-nr. 28 45 81 85

post@energianke.dk
www.energianke.dk

Det er oplyst, at der i forarbejderne til lov nr. 517 af 12. juni 2009 om ændring af lov om forbrugerklager og retsplejeloven (Tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser m.v.) er anført, at der som supplement til reglerne om adgang til tvangsfuldbyrdelse af klagenævnsafgørelser vil blive etableret en ordning, der styrker forbrugernes muligheder for bistand i forbindelse med en retssag. Ordningen skal indebære, at Forbrugerstyrelsen sikrer, at en eventuel retssag mod en erhvervsdrivende kan føres for forbrugeren, således at det blandt andet undgås, at en forbruger af økonomiske årsager afholder sig fra at føre sagen.

Indledningsvis skal Ankenævnets sekretariat anføre, at sekretariatet ikke har væsentlige bemærkninger til det foreliggende udkast til lovforslag.

Sekretariatet finder dog anledning til at anføre, at vi går ud fra, at ordningen også kan benyttes af de forbrugere, der har fået helt eller delvis medhold i en afgørelse, men hvor afgørelsen ikke har en form, som gør, at den kan tvangsfuldbyrdes.

Fx bestemmer ankenævnet i en række sager, at forskellen mellem skønnede årsforbrug (grundet manglende indsendelse af årsaflysninger af måleren) over en række år og et faktisk aflæst forbrug skal beregnes lineært for de forbrugsår, perioden gælder, og at beregnet forbrug for år, der mere end 5 år gammelt, er forældet. Hvis et energiselskab er uenig i dette, kan en sådan afgørelse ikke fuldbyrdes, og forbrugeren er så henvist til et anerkendelsessøgsmål.

Skulle det vise sig, at sekretariatets formodning ikke er korrekt, skal vi foreslå, at disse situationer også bliver omfattet af ordningen.

Det er også anført, at ordningen vil gælde i et tilfælde, hvor den erhvervsdrivende anlægger retssag mod forbrugeren for at få ændret ankenævnets afgørelse.

Det fremgår derimod ikke af almindelige og specielle bemærkninger, hvorledes forbrugeren skal forholde sig i disse tilfælde, dvs. om forbrugeren skal ansøge om at ordningen kan anvendes. Dette kan selvfølgelig klarlægges i en kommende bekendtgørelse.

Det er også anført, at der forventes fastsat en tidsfrist for ansøgninger. I tilfælde af at det er den erhvervsdrivende, der anlægger retssag, bør der dog ikke gælde nogen tidsfrist, da det ikke er forbrugeren, der beslutter sig for, hvornår en retssag anlægges.

Sekretariatet har noteret, at de bag ankenævnet stående organisationer (Forbrugerrådet, Dansk Energi, Dansk Fjernvarme, KNG/Midt og DONG Energy) er hørt direkte om udkastet.

Med venlig hilsen

Georg Ferdinandson
Specialkonsulent
Tlf. direkte 722 68201
gf@ks.dk

pr. mail: fs@fs.dk

Forbrugerstyrelsen
Att.: Tina Madsen

11 august 2009
Paul Bergsøes Vej 8
2600 Glostrup
Telefon 4343 6000
Telefax 4343 2103
teknig@teknig.dk
www.teknig.dk

Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

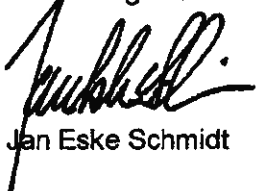
Tak for det i høring fremsendte lovforslag.

TEKNIQ forstår lovforslaget således, at hvis en forbruger ønsker at indbringe en sag for domstolene og forbrugeren er dækket af en retshjælpsforsikring skal forbrugeren både søge sin retshjælpsforsikring om retshjælp i forbindelse med sagens indbringelse og søge Forbrugerstyrelsen om dækning af omkostninger som nærmere defineret i lovforslaget.

TEKNIQ foreslår, at det overvejes, om forbrugeren kan nøjes med at ansøge ét sted, hvilket dels vil være lettere for forbrugeren og dels forhindre, at forbrugeren kan få to forskellige svar om omkostningsdækning i den samme sag.

Forslaget giver ikke i øvrigt TEKNIQ anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Jan Eske Schmidt

Ref JES
jes@teknig.dk
Dir 7741 1560

vj

Side 1/1

Forbrugerstyrelsen
Att.: Tina Madsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf: 35 300 400
Fax: 35 300 401
e-mail: de@danskeenergi.dk
www.danskeenergi.dk

Dok. ansvarlig: IGL
Sekretær: LGU
Sagsnr: 02/263
Doknr: 57

11-08-2009

Høring vedr. forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager. (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

Dansk Energi har modtaget udkast til ovennævnte forslag til lovændring i høring.

Dansk Energi har ikke bemærkninger til lovforslagets formål og nedenstående er kun af ordensmæssig karakter.

Af § 4 d stk. 2 fremgår, at Forbrugerstyrelsens adgang til på forbrugerens anmodning at indbringe et forlig eller en afgørelse for domstolene omhandler de situationer, hvor kunden ved et ankenævn får hel eller delvis medhold eller hvor forlig indgås og den erhvervsdrivende ikke opfylder kendelsen eller forliget.

Bestemmelsen omhandler således ikke den situation, at kunden ikke får medhold og ønsker at kunne indbringe afgørelsen for domstolene med henblik på at opnå en anden afgørelse?

Af de generelle bemærkninger til lovforslaget fremgår, at den situation, at kunden får helt eller delvist medhold i en ankenævnsafgørelse, men den erhvervsdrivende ikke ønsker at følge afgørelsen og anlægger sag ved domstolene for at opnå en anden afgørelse, også skal være omfattet af bestemmelsen.

Dette synes imidlertid ikke at fremstå helt tydeligt.

Det foreslås, at det allerede i et stk. 1 fastslås, at bestemmelsen alene omhandler de situationer, hvor kunden ved et ankenævn får hel eller delvis medhold eller hvor forlig indgås og den erhvervsdrivende enten ved passivitet ikke opfylder kendelsen eller forliget eller ved sagsanlæg ved domstolene tilkendegiver ikke at acceptere afgørelsen.

Det foreslås endvidere, at de i lovtekstens ord – "afgørelse", "sagen", "retssagen", "instans" og "sagsanlæg" anvendes ensartet og præcist.

Med venlig hilsen
Dansk Energi

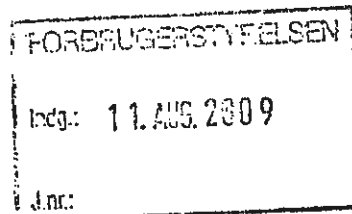
Ib Gunnar Larsen

FORBRUGERSTYRELSEN
Amagerfælledvej 56
2300 København S

10. august 2009
J.nr.57.559
bp/

DERES SAG 08/07485-237. UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM FORBRUGERKLAGER. BEMÆRKNINGER TIL FORSLAGET.

D·A·F har modtaget Deres udkast til ændring af lov om forbrugerklager, Deres j.nr.: 08/07485-237. D·A·F har følgende bemærkninger til udkastet:

Selvom lovforslaget indebærer, at en forbruger, der får dækket sine udgifter efter lovforslagets bestemmelser, ikke samtidig kan få fri proces efter retsplejelovens regler, medfører forslaget en helt urimelig skævvridning af parternes forhold og bryder dermed med princippet om lighed for loven.

Baggrunden herfor er, at de nuværende tilstrækkelige retshjælpsordninger for en enkelt gruppe borgere – forbrugerne – udvides betragteligt, idet vi har noteret os, at dækning af udgifter vil kunne opnås *uafhængigt* af forbrugerens indkomstforhold samt også skal kunne omfatte de udgifter i forbindelse med behandlingen af sagen, som må antages at være uvæsentlige i forhold til ansøgerens indtægtsgrundlag.

Det vil sige at alle forbrugere – tilmed dem, som sagtens selv kan afholde omkostninger til en retssag - nu kvit og frit kan føre retssag mod en erhvervsdrivende.

Det vil formodentlig tilskynde til en byge af mere eller mindre relevante sagsanlæg mod erhvervsdrivende til belastning af det i forvejen tungt bebyrdede retssystem i DK. Det er D·A·Fs erfaring fra deltagelse i Forbrugerklagenævnet, at mange sager afgøres på et tvivlsomt grundlag, eftersom parterne ikke afhøres under nævnets behandling af sagen og ikke har adgang til at føre vidner. D·A·F frygter derfor, at mange afgørelser, som juridisk set ikke kan bære en retssag, vil belaste byretterne unødigt.

Den manglende efterlevelse af afgørelser fra f.eks. Forbrugerklagenævnet skyldes efter vor opfattelse, at erhvervslivet i disse tider er økonomisk meget hårdt trængt, og især små og mellemstore virksomheder kan have endog meget svært ved at finde midler til at føre retssager, og vil derfor af økonomiske årsager afholde sig fra at få sin sag prøvet ved domstolene på trods af, at den erhvervsdrivende har en forventning om at ville kunne vinde en eventuel retssag om det spørgsmål, der er afgjort af et nævn.

Den erhvervsdrivende skal således selv afholde alle omkostninger, mens forbrugeren gennem nye støtteordninger ikke skal betale en krone. Dette er ikke rimeligt, da der ikke eksisterer en tilsvarende støtteordning for erhvervsdrivende, og især små og mellemstore virksomheder afskæres fra at få prøvet deres sag ved domstolene.

Endelig indebærer forslaget, at en erhvervsdrivende har meget stor risiko for at blive inddraget i en retssag, som forbrugerstyrelsen anlægger, med eventuel risiko for at blive påført f.eks. sagsomkostninger m.v.

Med venlig hilsen
Danmarks Automobilforhandler Forening

Birgitte Wismer-Pedersen
Juridisk konsulent

Tina Madsen (FS)

Fra: Gro Charlotte Andersen [gca@danskbyggeri.dk]

Sendt: 12. august 2009 14:42

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - Dansk Byggeri

Kære Tina Madsen,

Tak for det fremsendte materiale.

Dansk Byggeri har ingen bemærkninger hertil.

Venlig hilsen

Gro Charlotte Andersen, Afdelingschef

Tlf. direkte: 72 16 01 98 · Mobil: 51 34 00 34 · Fax: 72 16 00 17

danskbyggeri

Vi samler byggeri, anlæg og industri

Kejsergade 2, Postboks: 2125, 1155 København K
www.danskbyggeri.dk · [Abonner på nyheder](#)

Tina Madsen (FS)

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS)

Sendt: 20. august 2009 08:41

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - COOP og FDB - vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Fra: "Sjøqvist, Per" [mailto:Per.Sjoeqvist@coop.dk]

Sendt: 27. juli 2009 12:14

Til: Merete Skovgaard Olsen (FS)

Emne: SV: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

På Coop Danmarks og FDBs vegne skal jeg hermed meddele, at der ikke er bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Per Sjøqvist
Juridisk direktør, advokat (L)

Coop Danmark A/S
Juridisk afdeling
Roskildevej 65
DK-2620 Albertslund
www.coop.dk
(CVR-nr. 26259495)

Telefon +45 4386 4410
Mobil +45 5159 4410
Telefax +45 4386 3269
E-mail per.sjoeqvist@coop.dk

Denne e-mail og de vedhæftede dokumenter indeholder fortrolig information. Denne information er udelukkende beregnet til at komme til de anførte modtageres kundskab. Enhver uretmæssig offentliggørelse, kopiering, overdragelse, udnyttelse eller handling på baggrund af indholdet i denne e-mail er strengt forbudt. Hvis De har modtaget denne e-mail ved en fejl, anmodes De venligst om at slette e-mailen og vedhæftede dokumenter samt at underrette afsenderen, enten pr. e-mail eller telefonisk på 4386 4410.

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS) [mailto:MO@fs.dk]

Sendt: 17. juli 2009 12:23

Sendt til: fdb@fdb.dk

Samtale: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Hermed fremsendes høring af forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager, jf. vedhæftede høringsbrev.

Det bemærkes, at fristen for kommentarer til forslaget er **tirsdag den 18. august 2009** til Forbrugerstyrelsen, fs@fs.dk

Med venlig hilsen
f/Tina Madsen

Merete Skovgaard Olsen
sekretær

25-09-2009

Tina Madsen (FS)

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS)

Sendt: 20. august 2009 08:35

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - Forbrugerklagenævnets Formand - udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Fra: Margit Stassen [mailto:margit@stassen.dk]

Sendt: 17. august 2009 22:43

Til: Merete Skovgaard Olsen (FS)

Emne: SV: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Lovudkastet giver mig ikke som formand for Forbrugerklagenævnet anledning til at fremkomme med bemærkninger.

Med venlig hilsen

Margit Stassen

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS) [mailto:MO@fs.dk]

Sendt: 17. juli 2009 12:23

Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; mail@abtm.dk; info@fondsmaeglerforeningen.dk; hj@ankeforsikring.dk; kontakt@hrt-ankenavn.dk; info@husanke.dk; anke@el-vvs-anke.dk; 1 - KS Center for energi; ae@aeraadet.dk; info@arriva.dk; ark@ark-ada.dk; post@bat.dk; info@begravelsedanmark.dk; info@bfbe.dk; bfe@bfe.dk; info@byggerietsankenavn.dk; cad@cad.dk; daf@daf.dk; daf@aktiveforbrugere.dk; dff@fotobranschen.dk; do@optikerforeningen.dk; drf@travelassoc.dk; bm@skohandlerforening.dk; sport@dsf-sport.dk; info@dbfu.dk; info@danskbyggeri.dk; de@de.dk; de@danskeenergi.dk; hoeringssager@danskerhverv.com; dff@dff.dk; di@di.dk; dansk-it@dansk-it.dk; dk-u@dk-u.dk; dmf@flytning-dmf.dk; sekretariat@postordre.org; mail@dtu.com; lsa@bechbruun.com; info@danskeark.org; kontakt@bedemand.dk; info@danskecykelhandlere.dk; info@garanti.dk; dt@datatilsynet.dk; sektion3.kbh@domstol.dk; ddd@ddd.dk; info@fondsmaeglerforeningen.dk; handel@di.dk; lasni@dommerfm.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; kundecenter@dongenergy.dk; ds@ds-net.dk; ens@ens.dk; fdb@fdb.dk; kontakt@fdih.net; hoering@fdm.dk; feha@feha.dk; post@finansforbundet.dk; fm@fm.dk; mail@finansraadet.dk; finanstillsynet@ftnet.dk; Gitte Albrecht Pedersen (FS); Carsten Strøjer (FS); Henrik Saugmandsgaard Øe (FS); hoeringer@fbr.dk; bb@daisy.net; jl@fdim.dk; fri@frinet.dk; margit@stassen.dk; fp@forsikringogpension.dk; fynbus@fynbus.dk; info@ejendomsf.dk; hk@hk.dk; ks@hng.dk; horesta@horesta.dk; info@hvanke.dk; hvr@hvr.dk; ravn@hvr.dk; pa@hvr.dk; info@ifr.dk; itb@itb.dk; itek@di.dk; jm@jm.dk; info@ejendomsmaeglernaevnet.dk; midttrafik@midttrafik.dk; ngf@ngf.dk; info@ntmail.dk; info@pakkerejseankenavn.dk; sekretariat@parcelhus.dk; hd@pengeinstitutankenavn.dk; ddd@ddd.dk; info@ran.dk; mail@realkreditforeningen.dk; rr@realkreditraadet.dk; hs@sjp.dk; jm@jm.dk; birthe.madsen@startour.dk; rigsrevisionen@rigsrevisionen.dk; info@karosseri.dk; dcaa@slv.dk; post@sydtrafik.dk; teknik@teknik.dk; teleanke@teleanke.dk; post@teleindu.dk; movia@moviatrafik.dk

Cc: Maj Ragner Laursen (DEP); Lotte Vibild Schønau (DEP); Hamad Sheraz Roving Butt (DEP); Hans Høj (DEP); Katrine Ring Andreassen (DEP); Lars Arent (FS); Estrid Lind (FS); Henrik Lundgaard Sedenmark (FS); Tina Madsen (FS); 2-FS Ledelsen; iht@jm.dk; jlo@oem.dk; Gitte Karen Rosenqvist (FS); Peter Fogh Knudsen (FS); Tanja Franck (FS); Jeanette Vejlin (FS); Line Nørbæk (FS); gid@forsikringogpension.dk; Martin Bresson (DEP)

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Hermed fremsendes høring af forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager, jf. vedhæftede høringsbrev.

Det bemærkes, at fristen for kommentarer til forslaget er **tirsdag den 18. august 2009** til Forbrugerstyrelsen, fs@fs.dk

Ankenævnet for Bus, Tog og Metro

Ankenævnet
for Bus, Tog og Metro

**Til Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S**

Dato: 18. august 2009

Sag nr. 08/07485-237

Med henvisning til Forbrugerstyrelsens brev af 17. juli 2009 skal Ankenævnet for Bus, Tog og Metro herved meddele, at der ikke er bemærkninger til lovforslaget.

Ankenævnet hører gerne, om det er Forbrugerstyrelsens hensigt at udfærdige en vejledning til anke- og klagenævnene med henblik på korrekt orientering af forbrugeren om dennes rettigheder i de tilfælde, hvor forbrugeren får helt eller delvist medhold i klagen.

På ankenævnets vegne

Betina Johansen
Chefkonsulent, cand.jur.

Tina Madsen (FS)

Fra: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Sendt: 18. august 2009 13:13
Til: Tina Madsen (FS)
Emne: Høringsvar - HNG - forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Vedhæftede filer: pic06868.gif

pic06868.gif (3 KB)

-----Oprindelig meddelelse-----

Fra: Torben Juhl Andersen [mailto:tja@hng.dk]
Sendt: 18. august 2009 11:02
Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Emne: Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager har ikke givet anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen
Kunderegnskab
Torben Juhl Andersen
Funktionsleder/Advokat

Tlf: 3954 7546
Fax: 3955 7875
Email: kunderegnskab@hng.dk

(Embedded image moved
to file:
pic06868.gif)

HNG I/S | Gladsaxe Ringvej 11 | 2860
Søborg
Tlf.: 3954 7000 | www.hng.dk

Forbrugerstyrelsen

Brev

18. august 2009
Niels Mortensen
nm@busogtog.dk

Høringssvar ved forslag til Lov om ændring af lov om forbrugerklager

På vegne af følgende medlemmer af Bus & Tog samarbejdet

Arriva Tog
BAT
DSB
DSB S-tog
FynBus
Metroselskabet
Midttrafik
Movia
Nordjyllands Trafikselskab
Rejsekortselskabet
Sydtrafik

fremsendes hermed samarbejdets høringssvar:

Bus & Tog samarbejdet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Niels Mortensen
sekretariatsleder

Tina Madsen (FS)

Fra: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Sendt: 18. august 2009 13:13

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - Telekommunikationsindustrien TI - forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Fra: Telekommunikationsindustrien i Danmark [mailto:post@teleindu.dk]

Sendt: 18. august 2009 11:43

Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Til Forbrugerstyrelsen

Telekommunikationsindustrien, TI, takker for muligheden for at blive hørt i forbindelse med høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager.

TI har imidlertid ingen bemærkninger til høringen.

Med venlig hilsen

Ib M. Tolstrup / Susanne Poulsen

Telekommunikationsindustrien

Telefon: 33 13 80 20

E-mail: post@teleindu.dk

www.teleindustrien.dk

Tina Madsen (FS)

Fra: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Sendt: 18. august 2009 09:22

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - Ankenævnet for Forsikring - Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager.

Fra: Henning Jønsson [mailto:HJ@Ankeforsikring.dk]

Sendt: 17. august 2009 16:36

Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Emne: Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager. høring.

Vi har med tak modtaget ovennævnte forslag i høring.
Ankenævnet for Forsikring har intet at indvende mod forslaget.

Med venlig hilsen

Ankenævnet for Forsikring

Henning Jønsson

Tina Madsen (FS)

Fra: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Sendt: 18. august 2009 09:22
Til: Tina Madsen (FS)
Emne: Hørings svar - Foreningen af Rådgivende Ingeniører (FRI) vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager
Vedhæftede filer: høringsbrev 1 _2_.pdf; Lovforslag Forbrugerklager 2009-pdf.pdf; Høringsliste _2_.pdf

Fra: Ulla Sassarsson [mailto:US@FRINET.dk]
Sendt: 18. august 2009 09:23
Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Til Tina Madsen

Fra: Ulla Sassarsson
Sendt: 18. august 2009 09:22
Til: 'MO@fs.dk'
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Til Tina Madsen

FRI kan tilslutte sig forslag til ændring af lov om Forbrugerklager.

Med venlig hilsen

Ulla Sassarsson
Vicedirektør, Advokat
Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI
Sundkrogskaj 20
2100 København Ø
Tlf.: +45 35 25 37 37
Dir. Tlf: +45 35 25 37 41
Mobil: + 45 25 60 97 41
E-mail: US@frinet.dk
Fax: +45 35 25 37 38

Fra: Foreningen af Rådgivende Ingeniører
Sendt: 17. juli 2009 12:31
Til: Ulla Sassarsson
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS) [mailto:MO@fs.dk]
Sendt: 17. juli 2009 12:23
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; mail@abtm.dk;

25-09-2009

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

DANSK BIL-FORHANDLER UNION
REKREATIONSFORHANDLER FOR ORGANISATIONEN BIL-FORHANDLER

Tørring, den 18. august 2009

Vedr.: Høring – Udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Dansk BilForhandler Union (DBFU) har med tak modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager til høring.

Vi kan i den forbindelse oplyse at vi ikke har bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen
Dansk BilForhandler Union

Jakob Tornvig

Forbrugerstyrelsen
Att. Tina Madsen

Sendt pr. e-mail til fs@fs.dk

Høringssvar vedrørende ændring af lov om forbrugerklager

Finansrådet har modtaget udkast til forslag til ændring af lov om forbrugerklager i høring.

I lovudkastet, der er en opfølgning på lov nr. 517 af 12. juni 2009, foreslås indført en udvidet adgang for forbrugere, der har fået medhold i en klage ved et ankenævn eller ved Forbrugerklagenævnet uden at indklagede ønsker at efterleve kendelsen, til at få bistand – praktisk, juridisk og økonomisk – til at få sagen prøvet ved de almindelige domstole.

Det fremsendte materiale giver ikke umiddelbart anledning til bemærkninger.

Med venlig hilsen

Kristina Breyen

Direkte 3370 1072
kbr@finansraadet.dk

4. august 2009

Finansrådets Hus
Amallegade 7
1256 København K

Telefon 3370 1000
Fax 3393 0260

mail@finansraadet.dk
www.finansraadet.dk

Journalnr. 467/08
Dok. nr. 229761-v1

Tina Madsen (FS)

Fra: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Sendt: 15. august 2009 11:31

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - Den Danske Dyrlægeforening Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager.
Sag 08/07485-237

Fra: Annette Lychau Petersen [mailto:alp@emdrupvej28a.dk]

Sendt: 14. august 2009 13:58

Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Emne: Høringssvar. Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager. Sag 08/07485-237

Til Forbrugerstyrelsen

Att.: Tina Madsen

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager. Sag 08/07485-237

Forbrugerstyrelsen har den 17. juli 2009 sendt ovennævnte til høring. Den Danske Dyrlægeforening har ingen bemærkninger til det fremsendte materiale

Med venlig hilsen

Annette Lychau Petersen

Cand. med. vet./fagpolitisk konsulent

Tlf. 39131074/21696084

alp@ddd.dk

Den Danske Dyrlægeforening • www.ddd.dk • Tlf. +45 3871 0888

Emdrupvej 28A • DK-2100 København Ø • Fax +45 3871 0322

Sekretariatets åbningstider: Mandag-torsdag: Kl. 8.30-16.00. Fredag: Kl. 8.30-15.30

Tina Madsen (FS)

Fra: Tina Madsen (FS)
Sendt: 13. august 2009 09:07
Til: Tina Madsen (FS)
Emne: Høringssvar - Finanstilsynet
Vedhæftede filer: høringssvar 1 _2_.pdf; Lovforslag Forbrugerklager 2009-pdf.pdf; Høringsliste _2_.pdf

Fra: Ministerbetjening (FT) [mailto:Ministerbetjening@FTNET.DK]
Sendt: 21. juli 2009 11:29
Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Cc: Ministerbetjening (FT)
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Finanstilsynet har gennemgået forslag til Lov om ændring af lov om forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene), og har ikke nogen bemærkninger til udkastet.

Med venlig hilsen

Malene Baadsgaard Nissen

Fuldmægtig, cand.jur.
 Juridisk kontor

Arhusgade 110, 2100 København Ø
 Tlf.: +45 33 55 82 82 / Fax: +45 33 55 82 00
 Direkte tlf.: +45 33 55 82 32
<mailto:mal@ftnet.dk>
www.finanstilsynet.dk

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS) [mailto:MO@fs.dk]
Sendt: 17. juli 2009 12:23
Til: samfund@advokatsamfundet.dk; samfund@advokatsamfundet.dk; mail@abtm.dk; info@fondsmaeglerforeningen.dk; hj@ankeforsikring.dk; kontakt@hrt-ankenaevn.dk; info@husanke.dk; anke@el-vvs-anke.dk; 1 - KS Center for energi; ae@aeraadet.dk; info@arriva.dk; ark@ark-ada.dk; post@bat.dk; info@begravelsedanmark.dk; info@bfbe.dk; bfe@bfe.dk; info@byggerietsankenaevn.dk; cad@cad.dk; daf@daf.dk; daf@aktiveforbrugere.dk; dff@fotobranschen.dk; do@optikerforeningen.dk; drf@travelassoc.dk; bm@skohandlerforening.dk; sport@dsf-sport.dk; info@dbfu.dk; info@danskbyggeri.dk; de@de.dk; de@danskeenergi.dk; hoeringssager@danskerhverv.com; dff@dff.dk; di@di.dk; dansk-it@dansk-it.dk; dk-u@dk-u.dk; dmf@flytning-dmf.dk; sekretariat@postordre.org; mail@dtu.com; lsa@bechbruun.com; info@danskeark.org; kontakt@bedemand.dk; info@danskecykelhandlere.dk; info@garanti.dk; dt@datatilsynet.dk; sektion3.kbh@domstol.dk; ddd@ddd.dk; info@fondsmaeglerforeningen.dk; handel@di.dk; lasni@dommerfm.dk; post@domstolsstyrelsen.dk; kundecenter@dongenergy.dk; ds@ds-net.dk; ens@ens.dk; fdb@fdb.dk; kontakt@fdih.net; hoering@fdm.dk; feha@feha.dk; post@finansforbundet.dk; fm@fm.dk; mail@finansraadet.dk; Finanstilsynets officielle postkasse (FT); Gitte Albrecht Pedersen (FS); Carsten Strøjer (FS); Henrik Saugmandsgaard Øe (FS); hoeringer@fbr.dk; bb@daisy.net; jl@fdim.dk; fri@frinet.dk; margit@stassen.dk; fp@forsikringogpension.dk; fynbus@fynbus.dk; info@ejendomsf.dk; hk@hk.dk; ks@hng.dk; horesta@horesta.dk; info@hvanke.dk; hvr@hvr.dk;

Tina Madsen (FS)

Fra: Tina Madsen (FS)

Sendt: 13. august 2009 09:01

Til: Tina Madsen (FS)

Emne: Høringssvar - DANSK DETAIL

Fra: Jens Birkeholm [mailto:JB@dansk-detail.dk]

Sendt: 3. august 2009 11:01

Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse

Emne: Høring: Udkast til forslag om ændring af forbrugerklager

Dansk Detail takker for modtagelsen af ovenstående lovforslag i høring.

Dansk Detail har ingen kommentarer til det fremsendte lovforslag.

De bedste hilsner

Jens Birkeholm
direktør

| Dansk Detail | www.dansk-detail.dk |
| Danmarks Skohandlerforening | www.skohandlerforening.dk |
| Danmarks Tapet- & Farvehandlerforening |
| Men's Fashion World |

| Svanemøllevej 41 | 2900 Hellerup |
| tlf. +45 33 12 17 08 | +45 26 20 42 66 |

| Vi tilbyder tryghed |

This e-mail is only for the use of its intended recipient. Its contents are subject to a duty of confidence and may be privileged. Dansk Detail does not guarantee that this e-mail has not been intercepted and amended or that it is virus-free.

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Sendt til: fs@fs.dk

30. juli 2009

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-post
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2009-112-0206
Sagsbehandler
Tina Susanne Nielsen
Direkte 3319 3229

Vedrørende Datatilsynets hørings svar til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Ved e-post af 17. juli 2009 har Forbrugerstyrelsen fremsendt forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager i høring.

Ændringsforslaget giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Datatilsynet forudsætter imidlertid, at persondatalovens bestemmelser vil blive iagttaget i forbindelse med en eventuel behandling af personoplysninger.

Kopi af dette brev er sendt til Justitsministeriet, Lovafdelingen.

Med venlig hilsen

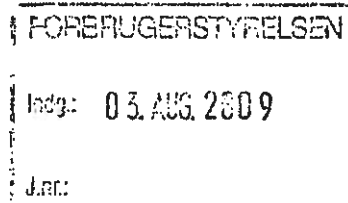
Tina Susanne Nielsen

DE DANSKE BILIMPORTØRER

DBI 09:067

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

31. juli 2009
BM/asn

Høringssvar vedrørende udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene), j.nr. 08/07485-237.

De Danske Bilimportører takker for muligheden for at komme med høringssvar vedrørende ovenstående forslag.

Vi har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Bent Mikkelsen

Forbrugerstyrelsen
Att.: Specialkonsulent Tina Madsen
Amagerfælledvej 56
2300 København S

5. august 2009
kmn/ig

Svar sendt pr. e-mail til: fs@fs.dk

Høring over udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager (Dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)

Dansk Fjernvarme har den 22. juli 2009 modtaget kopi af Ankenævnet på Energiområdets høringssvar til ovennævnte høring samt kopi af høringsmaterialet. Da vi kan se på e-mail adresserne, at I har brugt vores gamle e-mail adresse, har vi således ikke modtaget høringen direkte fra jer.

Dansk Fjernvarme har nu gennemset forslaget og kan oplyse, at vi ikke har bemærkninger hertil.

For god ordens skyld skal vi bede om, at "Danske Fjernvarmeværkers Forening" på jeres høringsliste rettes til "**Dansk Fjernvarme**" (vores adresse er: Merkurvej 7, 6000 Kolding), og at vores e-mail adresse rettes til: mail@danskfjernvarme.dk.

Med venlig hilsen
Dansk Fjernvarme

Karen Marie Nygaard

Forbrugerstyrelsen
Amagerfælledvej 56
DK-2300 København S

11. august 2009

Sag 09/04442-2

Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Forbrugerstyrelsen har den 17. juli 2009 sendt ovennævnte lovforslag i høring hos Forbrugerombudsmanden.

Forbrugerombudsmanden har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen
På Forbrugerombudsmandens vegne

Charlotte Bruun Windahl
Specialkonsulent, cand. jur.

FORBRUGEROMBUDSMANDEN
Amagerfælledvej 56
2300 København S

Tlf. 32 66 90 00
Fax 32 66 90 45
CVR-nr. 10 29 48 19
forbrugerombudsmanden@fs.dk
www.forbrugerombudsmanden.dk

**ØKONOMI- OG
ERHVERVSMINISTERIET**

Medlem af International Consumer
Protection & Enforcement Network
(ICPEN)
www.icpen.org

Forbrugerstyrelsen varetager
Forbrugerombudsmandens
sekretariatsopgaver

Tina Madsen (FS)

Fra: R. Arnt [arnts@dk-u.dk]
Sendt: 10. august 2009 15:16
Til: 1 - FS Forbrugerstyrelsens Officielle Postkasse
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager
Vedhæftede filer: høringsbrev 1_2_-pdf.pdf; Lovforslag Forbrugerklager 2009-pdf.pdf; Høringsliste _2_.pdf

Til Forbrugerstyrelsen

Dansk Kørelærer-Union finder ingen anledning til at fremkomme med bemærkninger til det modtagne udkast.

Med venlig hilsen

Dansk Kørelærer-Union
René Arnt
Landsformand
telefon +45 40 84 45 42
mail: landsformand@dk-u.dk
www.dk-u.dk

Fra: Tove Kruse
Sendt: 17. juli 2009 14:22
Til: R. Arnt
Emne: VS: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Fra: Merete Skovgaard Olsen (FS) [mailto:MO@fs.dk]
Sendt: 17. juli 2009 12:23
Emne: Høring vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager

Hermed fremsendes høring af forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager, jf. vedhæftede høringsbrev.

Det bemærkes, at fristen for kommentarer til forslaget er **tirsdag den 18. august 2009** til Forbrugerstyrelsen, fs@fs.dk

Med venlig hilsen
f/Tina Madsen

Merete Skovgaard Olsen
sekretær

Denne mail er scannet af Comendo A/S og fundet virusfri.

Forbrugerstyrelsen
Amager Fælledvej 56
2300 København S
Att.: Tina Madsen
E-mail: fs@fs.dk

Hotel - Restaurant
& Turisterhvervet

Vodroffsvej 32
1900 Frederiksberg C

Tel. +45 35 24 80 80
Fax +45 35 24 80 88

17. august 2009

**Høringssvar – Forslag til lov om ændring af lov om forbrugerklager
(dækning af udgifter i forbindelse med sagsanlæg ved domstolene)**

www.horestia.dk
horesta@horestia.dk

HORESTA takker for tilsendelse af ovennævnte lovforslag og for muligheden for at afgive bemærkninger.

CVR.nr. 17 01 48 11

HORESTA kan bakke forslaget op, og har i øvrigt ikke yderligere bemærkninger til forslaget.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in black ink, appearing to read "Lone Njer Hult".

Lone Njer Hult
Adm. direktør, HORESTA